

**“МОНГОЛПРОСЦВЕТМЕТ” ТӨҮГ-ЫН ХАРЬЯА
“ШИЖИР-АЛТ” АЛТНЫ ҮЙЛДВЭРИЙН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН
ТАЙЛАН**

Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-000175

Аж ахуйн нэгжийн регистрийн дугаар: 2550466

Хянасан:

БОАЖЯ-ны Хүрээлэн буй орчин, байгалийн нөөцийн удирдлагын газрын ахлах шинжээч

.....Ц.Жаргалнэмэх

Биелэлтийг тайлагнасан:

“Шижир Алт” алтны үйлдвэрийн захирал

..... Б.Чагнаадорж

Боловсруулсан:

“Шижир алт” алтны үйлдвэрийн ХАБЭА, БОНС хариуцсан ахлах мэргэжилтэн

..... Х.Батбилэг

Хайлааст баг
2022 он

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАНГИЙН АГУУЛГА**

ТӨСЛИЙН ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ.....	4
Үйлдвэрлэлийн үндсэн үзүүлэлтүүд	4
ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ “ШИЖИР-АЛТ” АЛТНЫ ҮЙЛДВЭРИЙН ДРАГ УГААХ ТӨХӨӨРӨМЖ.....	5
ОРДЫН ГЕОЛОГИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ БА БҮС.....	8
Ордын газрын байршил	8
Цахилгаан хангамж.....	9
Усан хангамж.....	9
Хөдөлмөрийн нөөц.....	9
Байгаль орчны суурь үнэлгээ	9
Уур амьсгал	10
Хөрс.....	10
Ус.....	10
Гүний ус	11
Бохирдлын түвшин	11
Ордын уул геологийн тогтоц	11
Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	26
Эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт	26
Биологийн нөхөн сэргээлт	28
Ногоон байгууламж.....	29
Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	29
Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	31
Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	31
Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	32
БОМТ-ийг хэрэгжүүлэх удирдлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	34
Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөр	36
Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний тайлан	40
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь	41
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний зардлын гүйцэтгэл	42
ДҮГНЭЛТ	43
ХАВСРАЛТ ЗУРГУУД.....	44

Төслийн товч танилцуулга

1. Уурхайн үйл ажиллагаа ба БОХНС талаар хийсэн ажлын мэдээлэл
2. Туул голын гольдрилын ордын товч мэдээлэл
3. 2022 оны БОХНС ажлын биелэлт БОХ -3 маягт
4. БО-ны нөхөн сэргээлтийн ажлын биелэлт
5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт
6. БОХНС-н төлөвлөгөө, орчны хяналтын хөтөлбөрийн биелэлт
7. БОХНС-н төлөвлөгөөний биелэлтийн дэлгэрэнгүй мэдээ
8. 2022 оны БОХНС ажлын зардлын тооцоо
9. Ус ашигласны төлбөр, газрын төлбөрийн биелэлт
10. Нөхөн сэргээлтийн талбайн зураг
11. Дүгнэлт

ТӨСЛИЙН ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

Үйлдвэрлэлийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Үзүүлэлтүүд		
1.	Аж ахуйн нэгжийн нэр	“Монголросцветмет” ТӨҮГ-н харьяа “Шижир-Алт” алтны үйлдвэр
2.	Улсын бүртгэлийн дугаар	9019029071, регистр 2550466
3.	Үйлдвэрийн нэр	“Шижир-Алт” алтны үйлдвэр
4.	Ордын нэр	Туулын гольдрил
5.		Нийслэл/хот/Аймаг Төв аймаг
6.	Ордын байршил	Сум/Дүүрэг/ Заамар сум
7.	Ашигт малтмалын төрөл	Алт
8.	Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар	175А
9.	Ашиглалт эхэлсэн огноо	1994 оноос
10.	Аж ахуйн нэгжийн хаяг	Аймаг /хот/ Төв аймаг
11.		Сум /дүүрэг / Заамар сум
12.		Баг/ хороо / Хайлааст 3-р баг
13.		Гудамж /байр Үйлдвэрийн район
14.		Шуудангийн хайрцаг
15.		Утас -
16.		Факс -
17.		Гар утас 8588-8887
18.		Электрон шуудан kbatbileg@gmail.com
19.		Вэб хуудас
20.	Захирлын хаяг	Нэр Б.Чагнаадорж
21.		Утас 99113837
22.		Факс -

23.		Электрон шуудан	Info.shijir.alt@gmail.com
24.	ТЭЗҮ хийсэн огноо 175А лицензийн талбайд		2016 оны 6-сар
25.	Ашиглалтын хугацаа		7-н жил
26.	Жилийн олборлолтын хүчин чадал		600 мян.м ³

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ “ШИЖИР-АЛТ” АЛТНЫ ҮЙЛДВЭРИЙН ДРАГ УГААХ ТӨХӨӨРӨМЖ

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын “Шижир-Алт” алтны үйлдвэр нь Туулын голын хөндийн алтны шороон ордын батлагдсан нөөцийн хүрээнд ашиглалтын ажлыг Драгаар угаах төхөөрөмжөөр явуулсан. Орд нь Төв аймгийн Заамар сумын Хайлааст багийн нутаг оршдог ба 1994 оноос олборлолтын ажлыг эхэлсэн.

Туул голын хөндийн алтны шороон ордод 1994-2011 онуудад Заамарын алтны үйлдвэр нь олборлолтыг явуулж геологийн батлагдсан 21 блокийн 20 блокйг ашигласан. Уулын бэлтгэл ажил хөрс хуулалтын ажлыг гидроэкскаватораар хийж гүйцэтгэх ба бэлэн болсон элстэй талбайд ус дүүргэж өвлийн улиралд элсийг нь хөлдөлтөөс хамгаалдаг. Усан хангамж нь битүү эргэлтийн усан сангуудаас хангагдах ба ус дундрах үед Туул голоос тодорхой хэмжээний усыг шахуургын тусламжтайгаар нөхнө. Ашиглалтын ажлын явцад голын гольдрил, уулын ашиглалт явуулах талбайн хооронд 200 метрээс доошгүй хамгаалалтын бүс үлдээж олборлолтыг явуулах стандартыг баримталдаг. Оршил хэсэгт дурьдсан үзүүлэлтүүдийг үндэслэн Монгол улсын “Байгаль орчныг хамгаалах” хууль, улсын стандарт MNS4919-2000, MNS4920-2000–уудын заалтыг хэрэгжүүлэх зайлшгүй шаардлагын үүднээс тус үйлдвэрийн алт олборлолтын ашиглалтын явцад үүссэн талбайд 2022 оны ашиглалтын жилд дотоод овоолгоор 150 мян.м³ овоолгыг тэгшилж 8 га-д техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийсэн. Төлөвлөгөөт онд биологийн нөхөн сэргээлтийг 12,9 га-д хийсэн.

УУЛЫН АЖИЛ,ОЛБОРЛОЛТЫН УЛМААС ЭВДЭРСЭН ГАЗРЫН 2022 ОНЫ
НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН МЭДЭЭ. МАЯГТ БОХ-3

А. Хаягийн хэсэг.

Байгууллагын нэр	“МОНГОЛПРОСЦВЕТМЕТ”ТӨҮГ-ийн харьяа “Шижир-Алт” алтны үйлдвэр
Аж ахуйн тусгай зөвшөөрлийн дугаар, регистр	2550466
Аймгийн нэр	Төв аймаг
Сумын нэр	Заамар “Хайлааст баг”
Орд газрын нэр	Туулын гольдрил
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	MV-000175
Тусгай зөвшөөрлийн талбай	503.43 га
Ашигт малтмалын төрөл	Алт
Олборлох баяжуулах технологи	Драг

Б. “Шижир-Алт” алтны үйлдвэрийн ордын нөхөн сэргээлт. Туулын гольдрлын орд
Тусгай зөвшөөрөл-175А

Үзүүлэлтүүд		Мөрийн дугаар	Хэмжих нэгж	Гүйцэтгэл	
А		Б	В	Г	
Олборлолт эхэлсэнон		1	1994 он		
Олборлолт онд өртөх талбай					
Олборлолт явуулах тайлант 2022 онд	Олборлолтод өртөх газар	Гүн	2	м	4,15
		Талбай	3	га	23,6
		Эзлэхүүн	4	мян.м ³	982,53
	Олборлолт явуулсан талбай	Өндөр	5	м	4,2
		Талбай	6	га	17,0
		Эзлэхүүн	7	мян.м ³	719,4
	Бусад	Гүн	9	м	-
		Талбай	10	га	-
	Олборлолт явуулах төлөвлөгөөт 2023 онд	Хийх газар	Гүн	11	м
Дотоод овоолго		Талбай	12	га	20,8

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

	Бусад	Эзлэхүүн	13	мян.м ³	1040,0
Техникийн нөхөн сэргээлт.					
Олборлолт эхэлсэн үеэс, өссөн дүнгээр	ТНС хийсэн газар	Талбай	14	га	441,1
		Эзлэхүүн	15	мян.м ³	-
	дотоод овоолго	Талбай	16	га	
		Эзлэхүүн	17	мян.м ³	-
	Бусад	Талбай	18	га	-
		Эзлэхүүн	19	мян.м ³	-
Олборлолт явуулсан тайлант 2022 онд	ТНС хийсэн газар	Талбай	20	га	8
		Эзлэхүүн	21	мян.м ³	188.0
	дотоод овоолго	Талбай	22	га	8
		Эзлэхүүн	23	мян.м ³	188.0
	Бусад	Талбай	24	га	-
		Эзлэхүүн	25	мян.м ³	-
Олборлолт явуулах төлөвлөгөөт 2023 онд	Хийх газар	Талбай	26	га	10
		Эзлэхүүн	27	мян.м ³	188.0
	дотоод овоолгоор	Талбай	28	га	10
		Эзлэхүүн	29	мян.м ³	188.0
	Бусад	Талбай	30	га	-
		Эзлэхүүн	31	мян.м ³	-
Биологийн нөхөн сэргээлт					
Олборлолт эхэлсэн үеэс, өссөн дүнгээр	Нийт	Талбай	32	га	222,6
	Гад. овоолго	Талбай	33	га	-
	Бусад	Талбай	34	га	-
Олборлолт явуулсан тайлант 2022 онд	Нийт	Талбай	35	га	12.9
	дотоод овоолго	Талбай	36	га	12.9
	Бусад	Талбай	37	га	-
Олборлолт явуулах төлөвлөгөөт 2023 онд	Хийх газар	Талбай	38	га	8
	Гад. овоолго	Талбай	39	га	-
	Бусад	Талбай	40	га	-
Байршуулсан нөхөн сэргээлтийн баталгааны мөнгөн хөрөнгө					
Олборлолт эхэлсэн үеэс, өссөн дүнгээр			41	сая төг.	62,500,000
Олборлолт явуулсан тайлант 2022 онд			42	сая төг.	20,000,000
Олборлолт явуулах төлөвлөгөөт 2023 онд			43	сая төг.	
Байгаль орчныг хамгаалахад зарцуулсан хөрөнгө					
Олборлолт эхэлсэн үеэс, өссөн дүнгээр			44	сая төг.	
Олборлолт явуулсан тайлант 2022 онд			45	сая төг.	300,025,000
Олборлолт явуулах төлөвлөгөөт 2023 онд			46	сая төг.	40,000,000
Үйлдвэрлэлийн үзүүлэлтүүд-2022 онд					
Хөрс хуулалт	Талбай	47	га		
	Хэмжээ	48	мян.м ³	448.7	
Хүдэр олборлолт, элс угаах	Талбай	49	га	-	
	хэмжээ	50	мян.м ³	719.4	
Бүтээгдэхүүн гаргалт			51	кг	10.227
Олборлолтод ашиглах ус					
Усны төрөл			52	Гадаргуун ус	

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хэмжээ	53	мян.м ³	560526.0
Химийн хортой, аюултай бодисын зарцуулалт.			
Зөвшөөрөгдсөн хэмжээ	54	кг	-
Зарцуулсан хэмжээ	55	кг	-
Олборлолтод өртсөн ойн бүрхэвч			
Талбайн хэмжээ	56	га	Үгүй
Нөөцийн тоо хэмжээ	57	м ³	Үгүй

Тайлан гаргасан:

“Шижир-Алт” Алтны үйлдвэрийн
БО, НС хариусан ахлах мэргэжилтэн

Х.Батбилэг

“Шижир-Алт” Алтны үйлдвэрийн геологич

Х.Баатархүү

ОРДЫН ГЕОЛОГИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ БА БҮС

Ордын газрын байршил

Засал захиргааны байршил- Туул голын алтны орд нь Төв аймгийн Заамар сумын нутаг Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын хил дээр Улаанбаатар хотоос баруун хойш 240 км, Заамар сумын төвөөс хойш 30 км зайтай өргөрөгийн 48°18", уртрагийн 108°18" –д оршино. Хамгийн ойрхон аж үйлдвэрийн төвүүд нь Булган хот баруун хойш 100км, Эрдэнэт хот 90 км, Дархан хот зүүн хойш 180 км-д тус тус оршино. Энэ хотуудтай тус орд нь шороон замаар холбогдоно. Лүн сумаас Улаанбаатар хүртэл 120 км цардмал замтай. Ордоос ойролцоогоор 80 км-т Дархан –Эрдэнэтийн төмөр зам, Орхон –Туулын өртөө байна. Орд нь Туул голын өмнөөс хойшоо эргэсэн булангийн баруун эргийн өргөн хөндийд хойшоо чиглэлтэй сунаж тогтсон, нийт урт нь 11800 м өргөн нь 80-1205м байна.

ГАЗАР ЗҮЙ- Газар нутаг нь далайн түвшнээс дээш 800-1000 м хүртэл өргөгдсөн байна. Орд газрын зүүн талд Заамарын нуруу зүүн хойноос баруун урагш чиглэн байрших бөгөөд түүний хамгийн өндөр цэг нь Заамар уул далайн түвшнээс дээш 1816,2м өндөр ажээ. Энэхүү нуруунд Цогт 1384,6м, Заамарын цагаан овоо 1560,3м, Авдрантын овоо 1776,4м Халзан уул 1715,2м гэх мэт толгодууд байхаас гадна туул голын зүүн эрэгт Давхар овоо, Өгөөмөр овоо, Цагаан булагийн өндөрлөг, толгодоос эх авсан Баянгол, Цагаан булагийн өндөрлөг, баясгалан овоо гэх мэт 90-1100м хүртэл өргөгдсөн өндөргүүд оршино. Эдгээр уул толгодоос эх авсан Баянгол, Цагаан булаг, Тосонгийн гол зэрэг жижиг гол горхи усан Туул голд юүлнэ. Ер нь газар зүйн энэ тойргийн хэмжээнд чийг тунадас ховор учраас дотроосоо эх авсан гол горхи цөөн жижиг гол горхинууд нь дундаа буюу эсвэл адагтаа хатдаг байна. Туул голын хөндийн өргөн зарим газраа 10 км хүрнэ. Ийм хөндий эртний гаралтай бөгөөд сүүлийн үед тектоник хөдөлгөөн зэрэг шалтгаанаар усгүй болсон ажээ. Энэхүү толгод

хөндий нь бага Хэнтий нь гол нуруутай холбоотой. Энэ хавийн газар нутгийн хотгор, гүдгэр төрх байдлаараа усны идэгдэл салхины өгөршлийн үйл явцад геологийн урт хугацаанд нөлөөлсөн шинжтэй. Хотгор гүдгэрийн үндсэн хэв шинжүүдийн хувьд бэсрэг уулын хэв шинжид багтана. Иймд уул толгодын орой хавтгай бөмбөгөр хажуу нь ялангуяа Заамарын нурууны баруун хажуу нилээд налуу болно. Хотгор гүдгэрийн хэлбэр дүрс дөрөвдөгч галавын үед гадаад дотоодын хүчин хавсарсан үйлдлээр бүрэлдсэн тул 2 сая гаруй жилийн хугацааны түүхтэй эртний хөндий юм. Хүйтний улиралд их хүйтэрдэг. Олон жилийн цэвдэгт хөндий тархацаар энэ нутаг Монголын II бүлэг буюу алаг цоог тархсан хэсэгт хамрах бөгөөд үндсэндээ цэвдэг хөрс 3-15 м хүрнэ.

Туул голын алтны орд нь Монголын эдийн засгийн төв районд орших Заамарын алтны бүлэг ордын тоонд орно.

Цахилгаан хангамж

Эрчим хүчийг Зүүнхараа-Жаргалан –Угтаалыг дайран өнгөрөгч ЛЭП -10кВт –ын шугмаас салбарлан авна. Дулаан гаргаж авахад Багануур, Налайх, Баян -Тээгийн ордын нүүрсийг ашиглана. Өвөрхангай аймгийн Баянтээгийн нүүрсийг автомашинаар зөөвөрлөж уурхайн тосгоныг дулаанаар хангана.

Усан хангамж

Уурхайн тосгоны хүн амын ундны хэрэгцээг Туул голын баруун цутгалан болох Ар наймган, Хайлааст голын уснаас илүү чанартай гүний цооногоос ус гаргаж хангана. Энэ ус нь 10-40м-ийн гүндаллюви-пролювийн хурдаст агуулагдах бөгөөд ундарга нь 3л/сек болно. Харин техникийн хэрэглээнд Туул голын ус хангалттай.

Хөдөлмөрийн нөөц

Заамарт 1994 оноос эхлэн Туул голын хөндийд хувийн болон улсын чанартай 40-оод аж ахуйн байгууллага үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Ийм учир мэргэжилтэй боловсон хүчнээр хангагдсан. Нутгийн иргэд мал аж ахуй, газар тариалан эрхэлж байсан боловч уурхайнууд ашиглалтанд орсноор залуучууд нь шинээр мэргэжил эзэмшин ажиллах бололцоотой болсон. Заамар сумын төв дэхь Мэргэжил Сургалт Үйлдвэрлэлийн төвд байнга бульдозерчин, алт угаагчийн дамжаа хичээллэж мэргэжлийн боловсон хүчин бэлтгэж байсан.

Байгаль орчны суурь үнэлгээ

Монгол орны геоморфологийн мужлалаар Заамарын алтны орд газар нь Хангай Хэнтийн уулт өндөрлөгт багтана. Иймд бэсрэг уулс, хотгор гүдгэр газар нь харьцангуй бага газрыг хамран оршино. Физик газар зүйн хувьд Хангай-Хэнтийн уулархаг их мужийн Хэнтийн мужийн захын тойрогт багтана.

Уур амьсгал

Гидрогеографийн сүлжээнд Туул голын сав газарт багтах ба ордын район нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай. Ерөнхий уур амьсгалын мужлалаар хуурайдуу сэрүүн зунтай, хүйтэн хахир өвөлтэй. Тухайн нутгийн агаарын жилийн дундаж температур -2,1 хэм, ууландаа -2,0 хэм байдаг нь голын хөндийд өвлийн улиралд хүйтэн агаарын хөдөлгөөн багатай жиндүүлэх нөхцөл эсрэг циклонлог цаг агаарын үйлчлэл юм. Хамгийн хүйтэн үе нь 1-р сард агаарын дундаж температур 21,0 хэм, өвлийн үнэмлэхүй ба хамгийн их температур -39,0 хэм хүрнэ. Хамгийн дулаан үе 7-р сард агаарын дундаж температур орд орчимд 18 хэм, ууландаа 1-2 хэм сэрүүснэ.

Хөрс

Туулын хэсгийн алтны орд газар нь байгаль цаг уурын бүсчлэлээр Монгол орны хээрийн бүсэд багтах бөгөөд нутаг дэвсгэрийн ихэнх хэсэгт хөнгөн ба дунд шавранцар, дунд зэргийн зузаантай хүрэн хөрс, уулын хүрэн хөрс, багахан хэсэгт нь нугын хээржсэн ба хужирлаг, улирлын цэвдэг хөрс, маш бага хэсэгт аллювийн нугын хөрс тархана. Ер нь намгархаг талбайтай. Энэ хэсэгт хөрсний бохирдол байхгүй.

Ус

Дүүргийн гол усан хангамж Туул гол нь Орхон голын баруун цутгал болдог. Туул гол зүүн хойноос чиглэлтэйгээр бүх талбайг туулж өнгөрдөг. Ерөнхий урт нь 600 км, хөндийн өргөн 1-4 км-т хэлбэлзэж байдаг Гольдролын тахиралттай хэсгүүдэд олон тооны арал ба цутгалтай. Гольдрилын өргөн 30-100м, гүн нь 0,5-1,6м зарим газраа 2м, хурд нь 0,3-1,1 м/сек. Хөндийн налуу 0,001-0,002. Ордын хязгаарт гольдрилын үнэмлэхүй тэмдэгт нь 936,7-938,7м. Ордын хэсэг Туул гол зүүн гар тийш гурван, баруун гар тийш дөрвөн томоохон тохой үүсгэнэ. Эдгээр тохойрсон хэсэгт гол татмын дээрх дэнжид, заримдаа уулын хормойд /Өгөөмөрийн ард/ тулж усрах бөгөөд тохойрсон талдаа өндөр эгцэрэг үүсгэнэ. Эдгээр байдлаас шалтгаалан энэ хэсэгт нутгийн оршин суугчдын яриагаар Туул голын ус татам дээгүүр хальж үерлэх явдал бараг ажиглагагүй болно. Усны бохирдолтын хувьд стандартаар тогтоосон хэмжээнээс бага байгаа бөгөөд зөвхөн хаврын улиралд шар усны үеэр Улаанбаатар хот болон урсгалын дээр бусад үүсвэрүүдээс хатуурсан бохирдол тархах явдал ажиглагддаг. Дэнж нь ихэнхдээ намгархаг. Харухайн гол нь зүүн хойноос чиглэлтэй урсаж Туул голын зүүн цутгал болдог. Түүний хөндий нь өргөн, балчиг намгархаг, Баянголын хагарлын заадсын хэсэг бүгд хамаарна. Гольдрилын өргөн нь 5-10м, гүн нь 1,5м, дунджаар 0,5м усны түвшин нь хур тунадаснаас их хамаардаг. Усны өөр чухал цутгал нь Тахилтын гол, Бичигтийн гол, Хайлааст, Баянгийн гол эдгээр нь Туулын

цутгал болдог. Нурууд нь уулс хоорондын хөндий Заамарын хөндийд байрладаг. Уурхайн ажиллагааны явцад Туул голын үндсэн гольдрил /2,5км/ бүрэн өөрчлөгдөх магадлалтай. Хөрс хуулалт олборлолтын явцад гадаргын усны чанар, хэмжээнд өөрчлөлт орно. Иймд нарийвчилан авч үзэж голын усыг булингартахаас хамгаалах арга хэмжээ авах шаардлагатай.

Гүний ус

Гидрогеологийн судалгаанаас авч үзэхэд хөрсний ус 2,5-3м гүнд байна. Уурхайн гүнзгийрэлтийн хэмжээ 3-10м болно. Иймд уурхайн ашиглалтын үед гүний усны хэмжээнд өөрчлөлт ордог. Эдгээр өөрчлөлтийг хянах шаардлагатай.

Бохирдлын түвшин

Орд газрын нутаг дэвсгэр нь байгалийн онгон цэврээрээ байгаа бөгөөд нутгийн ард иргэд зөвхөн зун намар бэлчээр байдлаар ашиглаж ирсэн тул алтны уурхай байгуулахын өмнө орчны төлөв байдлын зургийг гар, фото, видео байдлаар авч хадгалан ашиглаж дууссны дараа энэ байдалд нь оруулан нөхөн сэргээлт хийлгэх шаардлагатай.

Ордын уул геологийн тогтоц

1.2.1. Урьд хийгдсэн геологийн судалгаа

Туул голын урсгалын доод хэсгийн шороон дахь алтжилт нь алт эрэгчдийн сонирхолыг эрт дээр үеэс татаж байсны үлдэгдэл ул мөр нь Туул голын дэнж дээр Баянгол, Цагаанбулаг, Уртсайр, Тосонгийн голын ам зэрэгт илэрдэг боловч судлаачдын ашиглалтын материал үлдэж хоцроогүй байна.

1950 оны сүүлээр тус районы геологийн тогтоцыг судлах ажил эхэлж 1:1000000 масштабтай геологийн зураг зохиосон / В.А.Ботезат, Ю.М. Арсеньев, 1958/.

1971 онд 1:200000 масштабтай геолог-эрлийн ажил В.М. Якимов, П.Б. Ламатханов, А.Баатар нарын удирдлагаар явуулсан. Энэ ажлаар Заамарын нурууны баруун болон баруун-хойд хэсэг хүдрийн болон шороон ордны алтны хувьд ирээдүйтэй гэж үнэлэгдэж нарийвчилсан эрлийн ажил явуулах талбайг ялгаж өгсөн.

1973-1975 онуудад ГУУУЯ –ны харьяа ГУШЧ-ийн дэргэдэх ангийг сэдэвчлэх ажилтнууд Хойд Хэнтийн алтны бүсийн алтны байршлын зүй тогтлын талаар 1:500000 масштабтай металлогений судалгаа хийж Заамарын районы шороон ордуудад таамаг нөөцийг 5-7 тн гэж тогтоожээ. /Т.Семейхан, В.Поздняк/.

1979-1981 онуудад Дарханы геолог хайгуулын экспедицийн Заамарын анги 1:50000 масштабтай геолог-зураглалын ажлыг Туул голын урсгалын доод сав газарт хийж гүйцэтгэсэн. /Д.Жамцаа, В.Довжид, А.К.Извяков, 1981 он/. Шлихийн сорьцлолт болон

эрлийн шурфийн үр дүнд Туул голын баруун хэсгийн гольдрилын хурдсаны хэмжээнд болон Хайлааст, Халзан, Баянгол, Цагаанбулаг, Урт сайр зэрэг голуудын хөндийд алтны агуулга мөн тогтоогдсон. Эдгээр алтны шороон илрэлүүд нь структурын хувьд Заамарын антиклинальтай давхацдаг. Зохиогчид районы нийт нөөцийг 15,4 тн хэмээн үнэлжээ.

1981 онд дарханы геолог хайгуулын экспедицийн ажлын үр дүнд дахин Туулын ангийг байгуулж Туул голын хөндий болон түүнд цутгагч бага Хайлааст голын адагт эрлийн өрмийн ажил хийгдсэн. Цохилт өрөмдлөгийн аргаар үйлдвэрлэлийн агуулга бүхий 14 шороон ордыг нээсэн. Энэ ажлын үр дүнд Монголд хамгийн том ирээдүй бүхий алтжилтийн бүсийг тогтоож Заамарын районд алтны шороон ордуудын хэмжээнд нийт нөөцийг 74,9 тн гэж үнэлгээ өгсөн. /В.Довжид, А.Н.Кирсанов нар 1984 он/.

1983-1985 онуудад Туул голын хөндийд Дарханы экспедицийн зэрэгцээ ГУУУЯ-ны харъяа Төвийн геологийн экспедицийн Жанчивлангийн анги Бага Хайлааст, Дунд голуудын хооронд ажиллаж байсан. Энэ анги цохилт өрөмдлөгийн ажлаар Туул голын гольдрилын хурдсанд 350-650 м-ийн өргөнтэй үйлдвэрлэлийн агуулга бүхий алтжилт байгааг тогтоосон ба энэ нь “Туулын полигон” болно.

1982-1985 онуудад “Хойд Хэнтийн” металлогений бүсийн баруун өмнөд сэдвээр шороон орд ба үндсэн эх үүсвэрийн хоорондын холбоо, бүрэлдэх нөхцлийг тогтоох судалгаа хийсэн. /Н.Я.Шаболовская, Т.Пүрэвдорж, Г.Дэжидмаа, 1984 он/.

1985 онд Дарханы геолог хайгуулын экспедицийн Туулын анги Хайлааст голын хөндийд нарийвчилсан хайгуулын ажил хийж Монгол Улсын нөөцийн комиссоор 6 тн алтны нөөц батлуулж үйлдвэрлэлд шилжүүлсэн. Мөн энэ онд “Монголросцветмет” нэгдлийн “Толгойт”-ын хэсэг ордын нэг блокод туршилтын ажлыг эхлүүлсэн.

1986 онд Дарханы экспедицийн Угтаалын анги Заамарын районы хойд хэсэгт 1:50000 масштабтай геолог зураглалын болон алтны үндсэн ордын эрлийн ажил хийсэн.

Энэ ангийн ажлын үр дүн нэлээд хэдэн алтны илрэл тогтоосон ба мезозойн настай конгломерат дахь алтжилтанд үнэлгээ хийсэн.

1987 онд Туулын анги “Баянголын полигон”-д нарийвчилсан хайгуулын ажил явуулж ЗХУ-ын болон БНМАУ-ын нөөцийн комиссоор 18 тн нөөц батлуулсан. Үүний 12,5 тн нь ил аргаар 5,5 тн-ийг драгын аргаар олборлоно.

1986 онд хоёр улсын хоорондын гэрээ /гэрээ 55-010/672, нэмэлт 17.19-5.06.81/ байгуулагдаж Туул голын хөндийд Бага Хайлааст голоос дээш хэсэгт Зөвлөлтийн геологийн экспедицийн Заамарын геолог хайгуулын анги алтны шороон ордод хайгуулын ажил гүйцэтгэсэн. 1987 онд “Туулын полигон”-ы хойд хэсэгт урьдчилсан хайгуул хийж 13858 кг алтны нөөц болсоны C_1 -7575 кг, C_2 -6282,9 кг болно. 1988 онд Зөвлөлтийн геологийн экспедиц энэ хэсэгт нарийвчилсан хайгуулын ажил хийсэн /878-986 хайгуулын шугамын хооронд/

ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨЛТ

А. Орчны хяналт шинжилгээ, сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах техникийн арга хэмжээнүүд:

Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арилгах арга зам.

Туул голын гольдрилын ордыг ашиглах үед агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах талаар дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

Төслийн бүхий л үйл ажиллагааны явцад тоосжилтыг хянах бууруулах үр ашигтай бөгөөд практик ач холбогдолтой журмыг боловсруулан мөрдөж ажилласан.

Уурхайн дотоод зам болон тоос шороо босох ил задгай талбайнуудыг байнга услах, хайрга дэвсэх, тээврийн хэрэгслийн засвар үйлчилгээ, тохируулгыг байнга хийж хөдөлгүүрээс гарах утааны хэмжээг стандарт шаардлагын хэмжээнд байлгана.

Эдгээр орчны хяналт шинжилгээний ажиллагаанууд мэргэжлийн хяналтын газрын лабораторитой хамтран ажиллах гэрээний үндсэн дээр хийгдсэн.

СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хамрах хүрээ	№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хийгдсэн ажил	Биелэлт
Агаар орчин	1.	Уурхайн олборлолтын үе шатанд тоосжилт ихээр үүсэх үед усалгаа хийх, салхи ихтэй үед тоос багасгах арга хэмжээ авах	 	<p>Уурхайн хүнд даацын машин техникийн технологийн зам, дотоод тээвэрлэлтийн зам шинээр үүсгэх тохиолдолд зам маршрутыг нарийвчилан төлөвлөж зурагт тусгадаг бөгөөд зам тавихдаа шимт хөрсийг хуулан авч хэлбэржүүлэн, үйлдвэрлэлийн хаягдал болох эфель, галь зэргээр хучиж, сайжруулалт, арчилгааг тогтмол хийснээр бүх машин техникүүд тогтсон зассан замаар явж хөрс эвдэх, тоос үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх нөхцөлийг бүрдүүлсэн.</p> <p>20 тонн Хово автосамолын тэвшийг өөрчлийн технологийн замын усалгааг өдөр бүр 2-3 удаа хийсэн. Мөн нэмэлтээр тунаах нуураас шууд ус авахаар нэмэлт сорог хийж хурдан ус авах, олон удаа услах давтамжийг нэмэгдүүлсэн.</p>

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

<p>2.</p>	<p>Хүнд механизмын хөдөлгүүрийн тохиргоо үйлчилгээг тогтмол хийх хөдөлгүүрээс гарах утааны хэмжээг стандартын шаардлага хангах хэмжээнд байлгах арга хэмжээ авах.</p>		<p>Булган аймгийн цаг уур, орчны шинжилгээний газраар 5,8 дугаар сард хэмжилт хийлгэсэн. Лабораторийн шинжилгээний дүнгээр үзүүлэлтүүд хүлцэх агууламжаас хэтрээгүй хэвийн хэмжээнд гарсан.</p> <p>Мөн ХАБЭМТ 10 эрсдэлтэй ажлын байранд хөдөлмөрийн нөхцлийн үнэлгээг 2022.08.25,26-нд өдөр хийлгэн сөрөг нөлөөлийг бууруулан ажилласан.</p>
<p>3.</p>	<p>Уурхайн машин механизмуудын янданд шүүлтүүр тавих</p>		<p>Агаарын чанарт сөрөг нөлөө үзүүлж байсан хуучин техник эвдэрсэн тул актлаж, шинээр 2 ш хүнд даацын автомашин нийт 8 машин ашиглаж байна.</p>

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

<p>Дуу чимээ</p>	<p>4. Дуу шуугианы хэмжилт хийлгэх, дуу шуугиан бүхий машин механизмын ашиглалтыг оновчтой төлөвлөх, үр ашиггүй ашиглалтыг багасгах</p>		<p>Булган аймгийн цаг уур орчны шинжилгээний газраар 5,10 сард орчны хяналт шинжилгээний хэмжилт хийлгэсэн Дүгнэлтээр хүлцэх агууламжаас хэтрээгүй хэвийн хэмжээнд байсан.</p> <p>Мөн ХАБЭМТ 10 эрсдэлтэй ажлын байранд хөдөлмөрийн нөхцлийн аюул эрсдэлийн үнэлгээг 2021.09.25,26-нд өдөр хийлгэн сөрөг нөлөөлийг бууруулан ажилласан.</p> <p>Нутгийн иргэдийн амгалан байдлыг алдагдуулах сэргийлж уурхайгаа 2 км зай байрлуулан ажиллав.</p>
<p>Гадаргын болон гүний ус</p>	<p>5. Усыг үерийн усны бохирдлоос хамгаалж далан хийх</p>		<p>Гүний ус болон гадаргын усны урсацын горим алдагдах усны бохирдохоос сэргийлж үерийн далан суваг хийсэн.</p> <p>Мөн Драгийн ажиллагсдын ахуйн бохирдсон ус, хоолны газрын бохирыг шүүн тунгаах сав шинээр санаачлан хийсэн.</p>

			
6.	<p>Зуны улиралд үер бууж уурхайн овоолго зам талбай усанд автаж болзошгүй учир үерийн уснаас хамгаалах хатуу хог хаягдлаар бохирдуулахгүй байх арга хэмжээ авч шуудуу, хамгаалалтын далан барих</p>		<p>Орчны бохирдлоос сэргийлж бохир соруулах машин худалдан авсан. Улиралд 1 удаа бохир соруулах машин авч зориулалтын цэгт устгаж байна.</p> <p>Цаг уур, орчны шинжилгээний газрын Байгаль орчин, хэмжил зүйн төв лабораториор хөрсний шинжилгээг жилд 2 удаа нийт ажлын 6 байранд хийлгэсэн.</p> <p>Хамгаалалтын далан, шуудууг барьж орон нутагт хүлээлгэн өгсөн.</p>

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

	<p>7. Байгалийн гэнэтийн эрсдлийг урьдчилан тооцох, хохирол учирсан тохиолдолд яаралтай арга хэмжээ авах хөтөлбөр боловсруулах</p>		<p>БОННУ тайланд үүсч болзошгүй сөрөг нөлөөллийг тодорхойлж, авах арга хэмжээний зөвлөмж өгсний дагуу арга хэмжээ авч ажиллаж байна.</p> <p>ХАБ-тай хамтран аюул ослоос сэргийлэх төлөвлөгөө-г холбогдох байгууллагаар батлуулан ажилласан.</p>
<p>Хөрсөн бүрхэвч, газрын хэвлий</p>	<p>8. Тээврийн хэрэгслийг зөвхөн баталгаажуулсан замаар явуулж байх, маршрутын бус замаар явахыг хориглосон тэмдэг тэмдэглэгээ тавьж өгөх</p>		<p>Тээврийн хэрэгслийг зөвхөн баталгаажуулсан замаар явуулан хориглосон тэмдэг тэмдэглээ тавьж өгсөн.</p>

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

	<p>9. Өнгөх хөрсийг хуулан авах уурхайн үйл ажиллагаа эхлэх үед өнгөх хөрсийг хуулж шимт хөрсийг овоолох</p>		<p>Шист хөрсний овоолго үүсгэн дараа жилийн биологийн нөхөн сэргээлтэд хэрэглэж байна.</p>
	<p>10. Шатах тослох материалыг зориулалтын саванд хадгалах, уурхайн орчимд асгарч алдагдахаас сэргийлэх</p>		<p>4 хэсгийн ажлын байруудад шатах тослох материалаар бохирдсон бээлий, даавууг ялган ангилж байна.</p> <p>Асгаралтын иж бүрдлийг Драг ил уурхайн хэсэгт тараан өгч тос маслыг шингээн авч зориулалтын саванд хийж байна.</p>

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

<p>11.</p>	<p>ШТМ-ын агуулах болон засварын төвийн талбайг хайргажуурах, газрын гадарга хөрс бохирдохоос сэргийлэх</p>		<p>Засварын талбайг цементлэн тэмдэгжүүлж, хогийн сав байршуулсан.</p>
<p>12.</p>	<p>Талбайн зориулалтын цэгээс гадагш элдэв хог хаягдал хаяхгүй, газрын төрх, хөрсийг эвдэхгүй, хөндөхгүй байх арга хэмжээг хэвшүүлэх</p>		<p>Том оврын хог хаягдлыг цуглуулан хөрсийг хамгаалан асгаралтын иж бүрдэл жолооч нарт ашиглуулж байна.</p>

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Ургамлан нөмрөг	13.	ШТМ-ын агуулах болон засварын төвийн талбайг хайргажуулах, ургамлан нөмрөгийг бохирдохоос сэргийлэх		ШТМ-ын агуулах болон засварын төвийн талбайг хайргажуулж хатуу хучилттай болгон ургамлан нөмрөгийг бохирдохоос сэргийлсэн мөн тэмдэг тэмдэглэгээг байршуулсан. Дууссан галын хорны баллон ашиглан замын хажуугийн цацруулагчтай тэмдэглэгээ хийсэн.
	14.	Хог хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байх, хог хаях нэгдсэн цэгт байгуулах	 	Драг, ЭШ6/45, Авто бааз, Ил уурхайн, Уурын зуухны хэсэгт тус бүрт 2 ш хогийн сав байршуулан хог хаягдлыг 7 хоногт бүр төвлөрсөн хогийн цэгт хаяж байна.

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

	<p>15. Жил бүр ургамлын судалгаа мониторинг явуулах, нөхөн сэргээлт хийхэд тохиромжтой үрийг орон нутгаас худалдан авах, үрийг түүх</p>		<p>Драг туул голоор дамжин өнгөрсөн хэсгийн 4 га технизийн нөхөн сэргээлт хийн 100 ширхэг улиас мод суулгасан.</p> <p>Орон нутгийн онцлогт тохирсон 6000 хайлааст, 2000 нарс, 2000 гар хуайс, 2000 чацаргана тарьсан.</p>
	<p>16. Олон салаа зам гаргахгүй байх, уурхайн замд тэмдэгжүүлэлт хийх</p>		<p>Уурхайн машин, техникүүдийг маршрутын дагуу явуулж, олон салаа зам гаргуулалгүй ажилласан. Мөн ашиглагдахгүй замуудыг хааж орохыг хориглосон тэмдэг хийсэн.</p>

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Амьтны аймгийг хамгаалах</p>	<p>17. Уурхайн талбайд мал амьтан унаж гэмтэхээс сэргийлэх зорилгоор хамгаалалт хашаа хийх</p> <p>Уурхайн ажилчид хууль зөрчсөн тохиолдолд хулгайн хариуцлага хүлээх асуудлаар сургалт мэдээллийг тогтмол өгөх</p> <p>Ажилчдын тосгонд галт зэвсэг болон бусад зэвсэг хэрэглэхийг хориглох</p>		<p>Драгийн хуучин катлоноос 30-40 ш загас тороор барьж Туул голын усанд тавьж загас барьсан ажиллагсдыг урамшуулан ажиллаж байна.</p>										
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Орон нутгийн нийгэм эдийн засгийн хөгжлийг дэмжихэд чиглэсэн арга</p>	<p>18. Улс, аймаг, сум орон нутгийн төсөвт даатгалын шимтгэл төлбөрүүдийг оруулах, нийгмийн хариуцлагын хүрээнд сумын дэд бүтэцийг</p>	<p style="text-align: center;">2022 ОНД ХИЙХ БҮТЭЭЛЧ АЖЛЫН ЖАГС ААЛТ</p> <p style="text-align: center;">“ШИЖИР-АЛТ” ХХК-тай 2022 оны 05-р сарын 19-ны өдөр байгуулсан гэрээний хавсралт</p> <table border="1" data-bbox="751 1219 1398 1328"> <thead> <tr> <th>д/д</th> <th>Хийгдэх ажил</th> <th>Төсөвт өртөг</th> <th>Хугацаа</th> <th>Хариуцах эзэн</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>3,4-р хорооны цахилгааны модон тулгуурыг бетон тулгуур болгох, СИП кабель татах</td> <td>50 сая</td> <td>V сар</td> <td>Ч.Наранчимэг</td> </tr> </tbody> </table>	д/д	Хийгдэх ажил	Төсөвт өртөг	Хугацаа	Хариуцах эзэн	1	3,4-р хорооны цахилгааны модон тулгуурыг бетон тулгуур болгох, СИП кабель татах	50 сая	V сар	Ч.Наранчимэг	<p>Булган аймгийн Бүрэгхангай сумтай байгуулсан Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд 50 сая төгрөгийн сумын 3,4 багийн цахилгааны модон тулгуурийг бетон тулгуур татах, СИП кабель татах ажлыг санхүүжилтийг ОНХСан-д шилжүүлсэн.</p>
д/д	Хийгдэх ажил	Төсөвт өртөг	Хугацаа	Хариуцах эзэн									
1	3,4-р хорооны цахилгааны модон тулгуурыг бетон тулгуур болгох, СИП кабель татах	50 сая	V сар	Ч.Наранчимэг									

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

	<p>хөгжүүлэхэд хувь нэмэр оруулах</p>	 <p>Монголросцветмет ТӨУГ-ын харьяа "ШИЖИР АЛТ" алтны үйлдвэр Хаяг: Улаанбаатар хот БЗДүүрэг 5-р хороо "Монголросцветмет" ТӨУГ-ын байр 108 тоот Утас: 976-450060, И-мэйл: info.shijir.alt@gmail.com 2022.06.02 № 01/232 танай _____-ны _____ "МОНГОЛРОСЦВЕТМЕТ" ТӨУГ-ЫН ЗАХИРАЛ Б.МӨНХБАТ ТАНАА</p> <p>"Шижир Алт" Алтны үйлдвэр нь Булган аймгийн Бүрэгхангай сумтай "Байгаль орчин хамгаалах, уурхай ашиглах, үйлдвэр байгуулахтай холбогдсон дэд бүтцийг хөгжүүлэх ажлын байр нэмэгдүүлэх тухай" Нийгмийн хариуцлагын гэрээг 2022 оны 05 дугаар сарын 19-ний өдөр байгуулсан.</p> <p>Иймд нийгмийн хариуцлагын гэрээний санхүүжилтийг Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын Төрийн сангийн 100040352400 тоот дансанд шилжүүлж өгнө үү.</p> <p>Хавсралтаар нийгмийн хариуцлагын гэрээ болон нэхэмжлэхийг хүргүүлэв.</p> <p>Хавсралт. <i>Б.Ч</i> хуудастай</p> <p>ЗАХИРАЛ <i>Б.Ч</i> Б.ЧАГНААДОРЖ</p> <p>0272</p>	<p>Булган аймгийн харьяат 15 ажилныг шинээр 2022 онд ажилд авсан.</p> <p>Булган аймгийн компани болох "Өсөх өгөөж" ХХК-тай гэрээ байгуулан ажиллагсдын 2 ээлжийн хоол хийлгэн 40 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн.</p>
--	---------------------------------------	---	---

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

	<p>19. Орон нутгийн ИТХ-ын тэргүүлэгчдэд ажлын тайлан жил бүр тайлагнах</p>		<p>2022 оны 8 дугаар сарын 10-нд өдөр Сумын иргэдэд Байгаль орчин, нөхөн сэргээлтийн чиглэлээр хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайланг танилцуулсан.</p> <p>Ковид-19 цар тахлын улмаас Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал хуралдаагүй байна.</p>
--	---	--	---

Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Компанийн байгуулсан байгаль орчныг нөхөн сэргээх сангийн туршилтын талбай нь биологийн нөхөн сэргээлтэнд зориулан тухайн мод, бут сөөг, нутгийн ургамал болон олон наст ургамлыг туршилтын журмаар ургуулан тухайн бүс нутагт зохьцсон ургамлыг сонгон үржүүлэн нөхөн сэргээлт болон орчны тохижилт, ойн зурвас байгуулахад ашиглах зорилготой.

“Шижир алт” алтны үйлдвэр нь уул уурхайн олборлолтын үйл ажиллагаа явуулж эхэлснээс бүхий л хугацаанд техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг үе шаттайгаар төлөвлөн амжилттайгаар хийж гүйцэтгэн ажиллаж байна. Байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд дараах ажлуудыг зохион байгуулан ажиллаж байна.

- Байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн туршилтын талбай
- Овоолгын нөхөн сэргээлт
- Үржил шимт хөрсний хуулалт, хадгалалт
- Орчны тохижилт

Эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт

“Шижир Алт” алтны үйлдвэр нь нийт 11 жилийн хугацаанд 771.13 га эвдэрсэн талбайд тухайлбал 2008 онд 62 га, 2010 онд 11 га, 2012 онд 33.4 га, 2013 онд 13 га, 2014 онд 20 га, 2015 онд 27 га, 2016 онд 29.1 га, 2017 онд 14.1 га, 2018 онд 16.2 га, 2019 онд 24 га, 2020 онд 20 га, 2021 онд 10 га, 2022 онд 8 га-д техник, биологийн нөхөн сэргээлтийг 12,9 га, 17,5 га-д тус тус хийж гүйцэтгэсэн байна.

Зураг MV-000175 талбайн техникийн нөхөн сэргээлт

Булган аймгийн нөхөн сэргээлт хүлээн авах ажлын хэсэг ирсэний дараагаар албан шаардлагын дагуу D9 бульдозероор 1 м орчим өндрийг дарж, Экскаватор 194 гарган хажуу ирмэгийг налуу болгон засаж стандартын дагуу тэгшилсэн.

Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайг шимт хөрсөөр хучсан байдал

Биологийн нөхөн сэргээлт

“Шижир-Алт” АУ нь 2022 онд Туул голын гольдрол ордын MV-000175 тоот тусгай зөвшөөрлийн 12,9 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлтийг хийсэн.

MV-000175 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн биологийн нөхөн сэргээлт

Ногоон байгууламж

“Шижир Алт” алтны үйлдвэрийн ажилчдыг хамруулан орон нутгийн талбайд 4000 шар хуайс, 2000 чацаргана, 6000 хайлаас, 2000 нарс нийт 14000 мод тарьж, иж бүрэн усалгааны систем, 2 туслах ажилтнаар усалгаа хийлгэн мод ургалт сайн ургаж байна.

Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Хөгжлийн нөлөөллийг зохистой бууруулахын тулд нөлөөллөөс зайлсхийх, нөлөөллийг бууруулах болон нөхөн сэргээх арга хэмжээг хэрэгжүүлэхийн хамт үлдэгдэл нөлөөллийг дүйцүүлэн хамгаалах шаардлагатай байдаг.

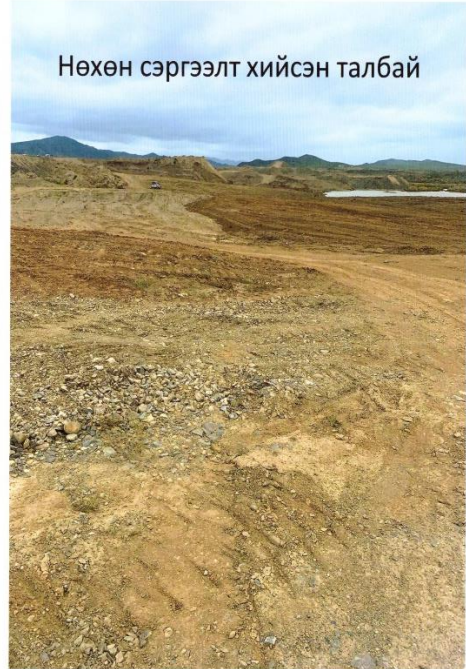
Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ гэж дүйцүүлэн хамгаалахаар тогтоогдсон газар нутагт сонгон авсан биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, сайжруулахад чиглэгдсэн менежментийн арга хэмжээ юм. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг хэрэгжүүлсний үр дүнд тухайн газрын биологийн олон янз байдал хэвийн нөхцөлөөс илүүтэй сайжирсан байх нь дүйцүүлэн хамгааллын эцсийн зорилго юм.

Булган аймгийн Бүрэгхангай сумаас даалган өгч “Сөөгийн дэнж” нэртэй 5 га техникийн нөхөн сэргээлтийг ажлын “Хос Загцаг” ХХК-тай гэрээ байгуулан 98 сая төгрөгөөр нөхөн сэргээсэн.

Нөхөн сэргээлт хийхийн өмнө

Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

Нөхөн сэргээлт хийхийн өмнө

Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

“Туул голын гольдрол”-ын алтны шороон ордын талбайн ойр орчим нөлөөллийн бүст айлын өвөлжөө, хаваржаа бүхий газартай давхцаагүй учир нүүлгэн шилжүүлэх нөхөн олговор олгох ажил хийгдэхгүй байхаар төлөвлөсөн.

Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Тус ордын талбайд одоогоор энэ төрлийн олдвор олдоогүй. Хэрэв уурхайн эдэлбэр газрын хүрээнд түүх соёлын дурсгалын зүйлс, археологи, палентологийн олдвор илэрсэн тохиолдолд сум, аймгийн захиргаанд болон мэргэжлийн байгууллагуудад мэдэгдэж, зохих судалгаа, шинжилгээ хийлгэн дүгнэлт гаргуулна.

Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт-12 Осол, эрсдлийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, арга хэмжээ авах	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг	Зардал /мян.төг/ 2021 он	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Биелэлт
	1	2	3	4	5	6	
1	Үер, газар хөдлөлт, галын аюул	Үерийн уснаас хамгаалсан далан байгуулах, үйлдвэрийн талбайд тэмдэг тэмдэглээ хийж тавих, мал, хүн орохоос хамгаалж хаалт хамгаалалт хийх , эрсдлийн үнэлгээг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	Үйлдвэрийн орчинд		Дотоод төлөвлөлтөөр		Төслийн талбайн орчимд далан, шуудуу татаж хүн мал амьтан унаж бэртэхээс сэргийлэн аюулгүй байдлыг хангасан.
2	Болзошгүй аюул осол, саатал, техник технологийн шугам сүлжээний гэмтэл, галын гэнэтийн аюул үүсэх	Тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг тогтмол шалгах, хянах	Тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж		Дотоод төлөвлөлтөөр	Байнга	Тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг тогтмол шалгаж байна. Үйлдвэрийн газрын ХАБ, ЭА хариуцсан ерөнхий мэргэжилтэн улирал тутамд үзлэг шалгалт хийж, захирлын тушаал батлуулан хэрэгжилтийг хангуулан ажилладаг.
		Галын болон болзошгүй аюул, ослоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт зохион байгуулах	Уурхайн ажилчдад	1500,0	1500,0	Жилд 1 удаа	2022 оны 04 дүгээр сарын 10-ны өдөр Уул уурхайн аврах ангиас нийт 130 ажилчинд галын аюулгүй байдлын сургалт авсан.

**“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

		Гал унтраах хэрэгслийг зохих газруудад байрлуулах	Ажилчдын хотхон, ил уурхайн ажлын байранд		Дотоод төлөвлөлтөөр		Гал унтраах хэрэгслүүдийг зохих газруудад байрлуулан ажилласан.
3	Байгалийн гэнэтийн аюулт үзэгдэл	Уурхайн эргэн тойронд үерийн уснаас хамгаалах суваг, шуудуу, хамгаалах далан хаалт байгуулах	Үерийн уснаас хамгаалах далан байгуулах		Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөнд орсон.	Үйл ажиллагааны туршид	Төслийн талбайн орчимд далан, шуудуу татаж хүн мал амьтан унаж бэртэхээс сэргийлэн аюулгүй байдлыг хангасан.

БОМТ-ийг хэрэгжүүлэх удирдлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчныг хамгаалах, хяналт тавих, нөхөн сэргээлт хийх ажлыг байгаль орчны мэргэжилтэн хариуцан ажиллах бөгөөд жил бүр гүйцэтгэх ажлын хэмжээ болон зардлыг байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөнд тусгаж ажиллана. Удирдлага, зохион байгуулалтын хүрээнд дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Үүнд:

- ✓ Байгаль орчны талаар таниулах том хэмжээтэй мэдээллийн самбар байршуулах
- ✓ ISO 14001:2016 стандартын хэрэгжүүлж ажиллах, бэлтгэл ажлыг хийх
- ✓ Саарал усыг эргүүлэн ашиглах төлөвлөгөө боловсруулж багийн мод усалгаанд ашиглав.
- ✓ Лицензийн талбайд үүссэн өндөр овоолгыг намсгах, цөөрмыг дарах ажлыг зохион байгуулж дарах

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Удирдлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөө
Хүснэгт-14

№	Удирдлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Биелэлт
1	Уурхайн удирдлагын авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүд	Байгаль орчны удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам тогтоож мөрдөх	Уурхайн ажилчид	Байгаль орны аудит хийлгэж, уг тайлангийн зөвлөмжийн дагуу Үйлдвэрийн захирлын 2022 оны 04 дугаар сарын 10-ны өдөр тушаал батлуулсан.
		Ажилчдад хог хаягдлын талаар сургалтыг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран зохион байгуулах	Уурхайн ажилчдад	Үйлдвэрийн нийгмийн хариуцлагыг сайжруулах, ажилчид болон нөлөөллийн бүст оршин суугаа ард иргэдэд эрүүл, аюулгүй амьдрах орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор хог хаягдлын менежментийн төсөл хийлгэх зөвлөх үйлчилгээг “Өнгө нэм” ТББ-тай хамтран хэрэгжүүлж байна. Уг төсөл нь менежментийн төслийн тайланг боловсруулж, сургалт зохион байгуулах ажлыг гүйцэтгэж байна.
		Байгаль хамгаалахад орон нутгийн иргэдийн оролцоог идэвхижүүлэх уулзалт зөвлөгөөнийг жил бүр зохион байгуулах, тэдний санал зөвлөмжийг БОМТ-г хэрэгжүүлэх ажилд тусгах	Уурхайн ажилчид	Жил бүр Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг танилцуулахаар БИНХ-д танилцуулга хийн ажилладаг. Мөн 2022 оны 09 дүгээр сард Дэрст багийн иргэдийн нийтийн хуралд төсөл хэлэлцүүлэхээр орохдоо ард иргэдийн санал хүсэлтийг сонсч, уриалга гаргасан.
		Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх.		“Монголросцветмет” ТӨҮГ нь татвар, хураамжуудаа хуулийн дагуу хугацаанд нь төлсөн.
		Байгаль орчны аудитыг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	Уурхайн удирдлага	“Бадамлиг” ХХК-иар байгаль орчны аудит хийлгэж, биелэлтийг хангаж ажиллаж байна.
		Ажиллагсдыг жилд 1 удаа эрүүл мэндийн үзлэгт оруулах	Уурхайн ажилчид	Нийт 140 ажилчдыг 2022 оны 06 дүгээр сарын 20,21 өдрүүдэд иж бүрэн шинжилгээ үзлэгт хамруулсан.
			Нийт	

Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөр

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр /ОХШХ/ нь “Монголросцветмет” ТӨҮГ-аас явуулж буй үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлж байгаа төсөл нь байгаль орчин, хүний амьдрах орчинд хэрхэн нөлөөлж буйг, мөн үзүүлж буй нөлөөлөл нь зөвшөөрөгдөх хязгаарт байгаа эсэхийг хянах үзүүлэлтүүдийг тодорхойлж, хэмжих, шинжлэх арга, стандарт, хяналт хийх байршил, давтамж зэргийг бүхэлд нь тусгасан нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэг чухал баримт бичиг юм.

“Туул голын гольдрол”-ын алтны шороон ордын үйл ажиллагааны явцад БОННУ-ний тайлан, БОМТ-д тусгасан болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ, тухайн орчинд төслийн үйл ажиллагаанаас шалтгаалан гарсан өөрчлөлтүүдийг тодорхойлох, хянах зорилгоор тогтмол дээжлэлт, сорьц авч байх үзүүлэлтүүд, түүний тодорхойлолт, хуваарь баримтлах стандарт, аргачлал, зардлыг тодорхойлон ОХШХ-т тусгав.

Байгаль орчныг хамгаалах тухай, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай Монгол Улсын хуулиудын дагуу “Монголросцветмет” ТӨҮГ нь батлагдсан арга, аргачлалаар, итгэмжлэгдсэн тоног төхөөрөмжөөр байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлыг Булган аймгийн итгэмжлэгдсэн лабораториор 2022 оны 5,8 сард ус, агаар, хөрсний шинжилгээ хийлгэсэн.

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингэлсний аргын чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bolchi@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2022/ 184-185
Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Шижир алт" ХХК
Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал : Д.Сүед, агаарын техникч
Дээжийн тоо, төрөл : 2, хөрсний сорьц
Хүлээн авсан огноо : 2022.05.25
Дээжийн тодорхойлолт : Булган аймаг
Шинжилгээний аргын стандарт : САЗ Х.2016
Шинжилсэн огноо : 2022.05.26
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн:

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадьми (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Кобальт (Co)	Стронги (Sr)
мг/кг									
1	Драг	0.8	28.6	илр	илр	233.2	27.4	34.8	395.6
2	Засварын газар	илр	21.1	илр	илр	136.1	28.5	12.7	421.8
	MNS 6850-2019 /ЗДХ/	3	100	2	150	300	100	50	800

Тайлбар: илр-илэрээгүй

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Хөрсний хэсгийн инженер Д.Баяржулан
Хянаж баталгаажуулсан: Хөрсний хэсгийн инженер Б.Даваасүрэн

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

БУЛГАН АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ХАРЬЯА БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа "Шижир Алт" ХХК-ний орчны хяналт шинжилгээний Төв цэвэрлэх байгууламжийн бохирын дүн

Дээжийн хэмжээ : Цэвэрлэх байгууламж
Дээжийн дугаар : № 01
Дээж ирүүлсэн газрын нэр : "Шижир Алт ХХК"
Дээж авсан газрын нэр : Цэвэрлэх байгууламж
Дээж авсан хүний нэр албан тушаал БОШЛ-ын инженер М.Насанжаргал, Г.Насанжаргал
Дээжийн тоо төрөл : 2, орох, гарах сорьц
Шинжилгээний аргачлал : Хаягдал ус MNS4943:2015
Шинжилгээ эхэлсэн огноо : 2022.05.13
Шинжилгээ дууссан огноо : 2022.05.17

Шинжилгээний үр дүн

Д/Д	Харуулын нэр	БПК5 мг/л	pH	ж/б мг/л	ПН мг/л	НН мг/л	NO ₂ мг/л	NO ₃ мг/л	Р мг/л	Цэвэршилтийн хувь %
1	Орох	109.0	8.03	208	56.0					46.8%
2	Гарах	58.0	7.87	178	24.8	64.0	0.099	5.21	4.52	
3	MNS4943:2015 стандарт	6-9	30	20			15		1.5	

Дүгнэлт : Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй Төв цэвэрлэх байгууламжийн орох, гарах цэгээс дээж авч шинжилгээ хийн MNS4943:2015 стандарттай харьцуулахад: жинлэгдэх бодис орох 6,9 дахин, гарах 5,9 дахин, Фосфор 3,0 дахин, нийт азот нь 4,6 дахин хульц агууламжаас давсан үзүүлэлттэй байна.

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛ-ын инженер Г.Насанжаргал
Хянасан: БОШЛ-ын ахлах инженер М.Насанжаргал
УЦУОШТ-ийн дарга С.Жаргалсайхан

БУЛГАН АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ХАРЬЯА БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа "Шижир Алт" ХХК-ний орчны хяналт шинжилгээний хөрсний агрохимийн дүн

Дээжийн хэмжээ : Хөрс
Дээжийн дугаар : № 02
Дээж ирүүлсэн газрын нэр : "Шижир Алт ХХК"
Дээж авсан газрын нэр : "Шижир Алт ХХК"
Дээж авсан хүний нэр албан тушаал БОШЛ-ын инженер М.Насанжаргал, Г.Насанжаргал
Дээжийн тоо төрөл : 6, хөрсний сорьц
Шинжилгээний аргачлал : Хөрс MNS6850:2008
Шинжилгээ эхэлсэн огноо : 2022.05.30
Шинжилгээ дууссан огноо : 2022.06.03

Шинжилгээний үр дүн

д/д	Сорьц авсан цэг	Чийг %	pH	NH ₄ мг/кг	NO ₂ мг/кг	SO ₄ мг/кг	P ₂ O ₅ мг/кг	Pb (мг/кг)
1	10/70-н өнгө хөрс	41	7.25	31.4	31.0	87.1	79.5	91.1
2	Драгийн өнгөн хөрс	37	7.09	27.1	23.3	81.4	81.3	24.6
3	Драгийн 645-н 2 дахь давхарга хөрс	33	7.64	41.2	51.6	90.9	93.1	67.9
4	Шижир Алт ХХК-ны засварын газрын хөрс	29	7.27	60.9	59.3	99.7	88.7	19.1
5	Шүүрлийн талбай өнгөн хөрс	48	7.89	55.9	67.6	109.5	84.2	25.6
6	Карьерын өнгөн хөрс	46	8.01	59.4	71.4	92.3	90.3	21.8
7	Хулцаж агууламж	-	-	-	-	-	-	100

Дүгнэлт : Шинжилгээний дүнгээс харахад MNS6850 : 2008 стандарттай харьцуулахад: хөрсний дээжинд шинжилгээ хийхэд хөрсний бохирдлын хэмжээ хульц агууламжаас давсан үзүүлэлт гаравгүй.

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛ-ын инженер Г.Насанжаргал
Хянасан: БОШЛ-ын ахлах инженер М.Насанжаргал
УЦУОШТ-ийн дарга С.Жаргалсайхан

БУЛГАН АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ХАРЬЯА БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа "Шижир Алт" ХХК-ний орчны хяналт шинжилгээний гадаргын усны дүн

Дээжийн хэмжээ : Ус-1.5л
Дээжийн дугаар : № 5
Дээж ирүүлсэн газрын нэр : "Шижир Алт ХХК"
Дээж авсан газрын нэр : Шүүрлийн ус 175
Шинжилгээ эхэлсэн огноо : 2022.5.12
Шинжилгээ дууссан огноо : 2022.5.18
Шинжилсэн стандарт арга : MNS ISO 4586:1998

Шинжилгээний үр дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжээ нэгж	MNS ISO 4586:1998 Зөвшөөрөгдөх агууламж	Шинжилгээний дүн
			Шүүрлийн ус
1	pH-Усны орчин	6.5-8.5	8.49
2	Ес-цахилгаан дамжуулах чанар, μs/cm	-	493
3	Хатуулаг, мг-ка/л	7.0	4.48
4	Кальци, мг/л	100.0	38.1
5	Магни, мг/л	30.0	31.4
6	Натри-Кали, мг/л	200.0	94.1
7	Хлорид, мг/л	300	56.8
8	Нитрат, мг/л	9.0	3.2
9	Нитрит, мг/л	0.020	0.018
10	Аммоний, мг/л	0.5	0.43
11	Төмөр, мг/л	0.3	0.17
12	Фосфат, мг/л	0.1	0.019
13	Сульфат, мг/л	100	108.3
14	Гидрокарбонат, мг/л	-	263.6
15	Жинлэгдэх бодис	50	57.1
16	Эрдэжилт	-	449.4
17	Фтор	1.5	1.42
18	ПИЧ	20	4.10

Дүгнэлт : Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй "Шижир алт" ХХК-ний үйлдвэрлэл явуулж буй талбайгаас шүүрлийн усны дээж авч шинжилгээ хийн MNS4586:1998 стандарттай харьцуулахад хульц агууламжаас жинлэгдэх бодис болон сульфатийн агууламж 1.2% , дахин давсан үзүүлэлттэй байна.

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛ-ын инженер Г.Насанжаргал
Хянасан: БОШЛ-ын ахлах инженер М.Насанжаргал
УЦУОШТ-ийн дарга С.Жаргалсайхан

“ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛЬДРОЛ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

БУЛГАН АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ХАРЬЯА БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа “Шижир Алт” ХХК-ний орчны хяналт шинжилгээний гадаргын усны дүн

Дээжийн хэмжээ.....Ус-1.5л.
 Дээжийн дугаар.....№ 6.
 Дээж ирүүлсэн газрын нэр.....“Шижир Алт ХХК”
 Дээж авсан газрын нэр.....Технологийн ус 175
 Шинжилгээ эхэлсэн огноо.....2022.5.12.
 Шинжилгээ дууссан огноо.....2022.5.18.
 Шинжилсэн стандарт арга.....MNS ISO 4586:1998

Шинжилгээний үр дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжих нэгж	MNS ISO 4586:1998 Зөвшөөрөгдөх агууламж	Шинжилгээний дүн	
			Технологийн ус 175	
1	pH-Усны орчин	6.5-8.5		8.80
2	Ес-цахилгаан дамжуулах чанар, μs/cm	-		701
3	Хатуулаг, мг-экв/л	7.0		5.09
4	Кальци, мг/л	100.0		63.9
5	Магни, мг/л	30.0		23.1
6	Натри+Кали, мг/л	200.0		103.0
7	Хлорид, мг/л	300		70.9
8	Нитрат, мг/л	9.0		5.2
9	Нитрит, мг/л	0.020		0.021
10	Аммони, мг/л	0.5		0.47
11	Төмөр, мг/л	0.3		0.27
12	Фосфат, мг/л	0.1		0.094
13	Сульфат, мг/л	100		96.6
14	Гидроксид, мг/л	-		317.3
15	Жинлэгдэх бодис	50		61.5
16	Эрдэсжилт	-		674.8
17	Фтор	1.5		3.01
18	ПИЧ	20		5.2

Дүгнэлт: Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй “Шижир Алт” ХХК-ний үйлдвэрлэл явуулж буй талбайгаас Туул голын усны дээж авч шинжилгээ хийн MNS4586:1998 стандарттай харьцуулахад жинлэгдэх бодис 1.2 дахин, нитрит 1.0 дахин, фтор 2.0 дахин хүлцэх агууламжаас давсан үзүүлэлттэй байна.

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛ-ын инженер Г.Насанжаргал
 Хянасан: БОШЛ-ын ахлах инженер М.Насанжаргал
 УЦЮОШТ-ийн дарга С.Жаргалсайхан

БУЛГАН АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ХАРЬЯА БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа “Шижир Алт” ХХК-ний орчны хяналт шинжилгээний гадаргын усны дүн

Дээжийн хэмжээ.....Ус-1.5л.
 Дээжийн дугаар.....№ 3.
 Дээж ирүүлсэн газрын нэр.....“Шижир Алт ХХК”
 Дээж авсан газрын нэр.....Тунах нуурын ус 7137
 Шинжилгээ эхэлсэн огноо.....2022.5.12.
 Шинжилгээ дууссан огноо.....2022.5.18.
 Шинжилсэн стандарт арга.....MNS ISO 4586:1998

Шинжилгээний үр дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжих нэгж	MNS ISO 4586:1998 Зөвшөөрөгдөх агууламж	Шинжилгээний дүн	
			Тунах нуурын ус	
1	pH-Усны орчин	6.5-8.5		9.64
2	Ес-цахилгаан дамжуулах чанар, μs/cm	-		589.0
3	Хатуулаг, мг-экв/л	7.0		5.17
4	Кальци, мг/л	100.0		41.3
5	Магни, мг/л	30.0		4.97
6	Натри+Кали, мг/л	200.0		71.2
7	Хлорид, мг/л	300		31.8
8	Нитрат, мг/л	9.0		0.077
9	Нитрит, мг/л	0.020		0.018
10	Аммони, мг/л	0.5		0.89
11	Төмөр, мг/л	0.3		0.23
12	Фосфат, мг/л	0.1		0.039
13	Сульфат, мг/л	100		74.5
14	Гидроксид, мг/л	-		298.4
15	Жинлэгдэх бодис	50		58.6
16	Эрдэсжилт	-		523.4
17	Фтор	1.5		1.1
18	ПИЧ	20		6.20

Дүгнэлт: Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй “Шижир Алт” ХХК-ний үйлдвэрлэл явуулж буй талбайгаас технологийн усны дээж авч шинжилгээ хийн MNS4586:1998 стандарттай харьцуулахад жинлэгдэх бодис 1.2%, аммони 1.8% дахин хүлцэх агууламжаас давсан үзүүлэлттэй байна.

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛ-ын инженер Г.Насанжаргал
 Хянасан: БОШЛ-ын ахлах инженер М.Насанжаргал
 УЦЮОШТ-ийн дарга С.Жаргалсайхан

БУЛГАН АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ХАРЬЯА БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа “Шижир Алт” ХХК-ний орчны хяналт шинжилгээний гадаргын усны дүн

Дээжийн хэмжээ.....Ус-1.5л.
 Дээжийн дугаар.....№ 4.
 Дээж ирүүлсэн газрын нэр.....“Шижир Алт ХХК”
 Дээж авсан газрын нэр.....Тунах нуурын ус 7137
 Шинжилгээ эхэлсэн огноо.....2022.5.12.
 Шинжилгээ дууссан огноо.....2022.5.18.
 Шинжилсэн стандарт арга.....MNS ISO 4586:1998

Шинжилгээний үр дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжих нэгж	MNS ISO 4586:1998 Зөвшөөрөгдөх агууламж	Шинжилгээний дүн	
			Тунах нуурын ус	
1	pH-Усны орчин	6.5-8.5		8.49
2	Ес-цахилгаан дамжуулах чанар, μs/cm	-		488.0
3	Хатуулаг, мг-экв/л	7.0		4.48
4	Кальци, мг/л	100.0		38.7
5	Магни, мг/л	30.0		24.9
6	Натри+Кали, мг/л	200.0		38.0
7	Хлорид, мг/л	300		11.3
8	Нитрат, мг/л	9.0		1.69
9	Нитрит, мг/л	0.020		0.022
10	Аммони, мг/л	0.5		0.34
11	Төмөр, мг/л	0.3		0.19
12	Фосфат, мг/л	0.1		0.034
13	Сульфат, мг/л	100		64.1
14	Гидроксид, мг/л	-		273.4
15	Жинлэгдэх бодис	50		52.9
16	Эрдэсжилт	-		454.0
17	Фтор	1.5		0.99
18	ПИЧ	20		4.71

Дүгнэлт: Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй “Шижир Алт” ХХК-ний үйлдвэрлэл явуулж буй талбайгаас технологийн усны дээж авч шинжилгээ хийн MNS4586:1998 стандарттай харьцуулахад хүлцэх агууламжаас жинлэгдэх бодис 1.1, нитрит 1.1 дахин давсан үзүүлэлттэй байна.

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛ-ын инженер Г.Насанжаргал
 Хянасан: БОШЛ-ын ахлах инженер М.Насанжаргал
 УЦЮОШТ-ийн дарга С.Жаргалсайхан

БУЛГАН АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ХАРЬЯА БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа “Шижир Алт” ХХК-ний орчны хяналт шинжилгээний гадаргын усны дүн

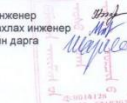
Дээжийн хэмжээ.....Ус-1.5л.
 Дээжийн дугаар.....№ 33.
 Дээж ирүүлсэн газрын нэр.....“Шижир Алт ХХК”
 Дээж авсан газрын нэр.....Туул голын ус
 Шинжилгээ эхэлсэн огноо.....2022.5.12.
 Шинжилгээ дууссан огноо.....2022.5.18.
 Шинжилсэн стандарт арга.....MNS ISO 4586:1998

Шинжилгээний үр дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжих нэгж	MNS ISO 4586:1998 Зөвшөөрөгдөх агууламж	Шинжилгээний дүн	
			Туул голын ус	
1	pH-Усны орчин	6.5-8.5		8.56
2	Ес-цахилгаан дамжуулах чанар, μs/cm	-		490
3	Хатуулаг, мг-экв/л	7.0		3.88
4	Кальци, мг/л	100.0		50.3
5	Магни, мг/л	30.0		16.7
6	Натри+Кали, мг/л	200.0		63.2
7	Хлорид, мг/л	300		70.9
8	Нитрат, мг/л	9.0		0.65
9	Нитрит, мг/л	0.020		0.019
10	Аммони, мг/л	0.5		0.71
11	Төмөр, мг/л	0.3		0.015
12	Фосфат, мг/л	0.1		0.039
13	Сульфат, мг/л	100		43.6
14	Гидроксид, мг/л	-		161.1
15	Жинлэгдэх бодис	50		49.3
16	Эрдэсжилт	-		447.0
17	Фтор	1.5		0.49
18	ПИЧ	20		4.90

Дүгнэлт: Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй “Шижир Алт” ХХК-ний үйлдвэрлэл явуулж буй талбайн ойролцоох Туул голын уснаас дээж авч шинжилгээ хийн MNS4586:1998 стандарттай харьцуулахад хүлцэх агууламжаас давсан үзүүлэлттэй байна.

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛ-ын инженер Г.Насанжаргал
 Хянасан: БОШЛ-ын ахлах инженер М.Насанжаргал
 УЦЮОШТ-ийн дарга С.Жаргалсайхан

**БУЛГАН АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ХАРЪЯА
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ**

Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа “Шижир Алт” ХКК-ний орчны хяналт шинжилгээний гадаргын усны дүн

Дээжийн хэмжээ.....Ус-1.5л.....
 Дээжний дугаар.....№ 9.....
 Дээж ирүүлсэн газрын нэр.....“ Шижир Алт ХКК ”.....
 Дээж авсан газрын нэр.....Технологийн ус 175.....
 Шинжилгээ эхэлсэн огноо.....2022. 08. 15.....
 Шинжилгээ дууссан огноо.....2022. 08. 17.....
 Шинжилсэн стандарт арга.....MNS ISO 4586:1998.....

**Шинжилгээний үр дүн
Шинжилгээний үр дүн**

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжих нэгж	MNS ISO 4586:1998 Зөвшөөрөгдөх агууламж	Шинжилгээний дүн
			Технологийн ус 175
1	pH-Усны орчин	6.5-8.5	8.71
2	Es-цахилгаан дамжуулах чанар, μs/cm	-	1164
3	Хатуулаг, мг-экв/л	7.0	16.72
4	Кальци, мг/л	100.0	91.4
5	Магни, мг/л	30.0	29.6
6	Натри+Кали, мг/л	200.0	179.6
7	Хлорид, мг/л	300	269.4
8	Нитрат, мг/л	9.0	0.97
9	Нитрит, мг/л	0.020	0.018
10	Аммони, мг/л	0.5	0.39
11	Төмөр, мг/л	0.3	1.23
12	Фосфат, мг/л	0.1	0.048
13	Сульфат, мг/л	100	94.8
14	Гидроксид, мг/л	-	620.7
15	Жинлэгдэх бодис	50	49.5
16	Эрдэсжилт	-	1116.5
17	Фтор	1.5	1.35
18	ПИЧ	20	7.68

Дүгнэлт : Төв аймгийн Заамар сум болон Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй “Шижир алт” ХКК-ний үйлдвэрлэл явуулж буй талбайн ойролцоох Ил урхайн нуурын уснаас дээж авч шинжилгээ хийн MNS4586:1998 стандарттай харьцуулахад хүлцэх агууламж нь стандартаас давсан үзүүлэлтгүй байна.

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛ-ын инженер
УЦУОШТ-ийн дарга

Г. Насанжаргал
С. Жаргалсайхан

Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний тайлан

Хатуу хог хаягдал

Уурхайн барилгын ажил болон олборлолтын ажилд хэрэглээд илүү гарсан машин, техникийн сэлбэг, эд ангийн баглаа боодол, машины дугуй, сольсон хуучин сэлбэг, замын тэмдэглэгээ, тэдгээрийн холбогдох хэрэгсэл, эрэг боолт зэрэг хаягдлууд бий болно.

Уурхайн ажилчдаас ундааны сав, лааз, цаас, нийлэг эд материалууд, хөвөн даавуу болон малын яс гэх мэт хүмүүсийн эдэлж хэрэглэсэн янз бүрийн ахуйн хэрэглээний хог хаягдал гарна.

Шингэн хаягдал

Уурхайн барилгын ажил болон олборлолтын үед ашиглагдаж буй машин, тоног төхөөрөмжүүдэд зохих хуваарийн дагуу техникийн үйлчилгээ хийх үед ажилласан тос, тосолгооны хаягдал материал гарахаар байна.

Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт-13

№	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Зардал /мян.төг/ 2022 онд	
	Хог хаягдлаас үүсэх орчны бохирдол	Ахуйн хог хаягдлаа орон нутгийн ЗДТГ-тай хог хаягдлын гэрээ байгуулан тээвэрлүүлэх	Дотоод төлөвлөлтөөр	Булган аймгийн Бүрэгхайнгай сумын Засаг дарга Л.Амгаланбаяртай 2022 оны 09 сарын 01-ний өдөр Хог хаягдлын гэрээ байгуулсан.
		Ахуйн хатуу хог хаягдал хаях сав байрлуулах	1000,0	Хатуу хог хаягдлын савыг 3 байршилд байрлуулсан.
		Хатуу хог хаягдлын цэгийн гадна талд болон бусад орчинд хог алдагдахаас сэргийлэн хашаа барих, тэмдэгжүүлэх	300,0	Хатуу хог хаягдлыг болох төмрийг мэргэжлийн компанид 3 тонн төмөр ачуулсан.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулах шатанд олон нийтийн оролцоо, тэр дундаа алтны шороон ордын сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй нутгийн иргэд, орон нутгийн байгууллагын оролцоог нэмэгдүүлэх, хууль тогтоомжид заасан хүрээнд тэдэнд аль болох ойлгомжтой бөгөөд үнэн зөв, бодит мэдээллийг өгч, зөрчигдөж болзошгүй эрхээ хамгаалах, санал бодлыг тусгах нь энэ шатны ажлын гол зорилт юм.

№	БОМТ хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх байгууллагууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Зохион байгуулах газар
	Булган аймаг, Бүрэгхангай сумын “Дэрст” багийн ИНХ	Уулзалт, санал асуулга	БОМТ болон хяналт, шинжилгээний гүйцэтгэлийг тайлагнах	ИНХ товлосон хугацаанд	Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын “Дэрст” багийн ИНХ
	БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ	Тайлангийн эх хувь, албан бичиг	Тайланг хүлээн авсан актыг хүргүүлэх	12-р сар	БОАЖЯ-нд
	Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, орон нутгийн байцаагч, бүх шатны Засаг дарга, байгаль орчны төрийн бус байгууллага	Танилцуулж тайлагнах	Тухайн жилийн БОМТ-ний биелэлтийн дүгнэлт	11-р сар	Бүрэгхангай сумын ЗДТГ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний зардлын гүйцэтгэл

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Нийт зардал /сая.төг/ 2022 он
1.	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	2,0
2.	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд шаардагдах нийт төсөв	173,0
3.	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	98,0
4.	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	0
5.	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	0
6.	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	1,0
7.	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	12,0
8.	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	10,7
9.	БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь	Дотоод төлөвлөлтөөр
10.	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	2,4
11.	Нийт	299,1 сая төгрөг

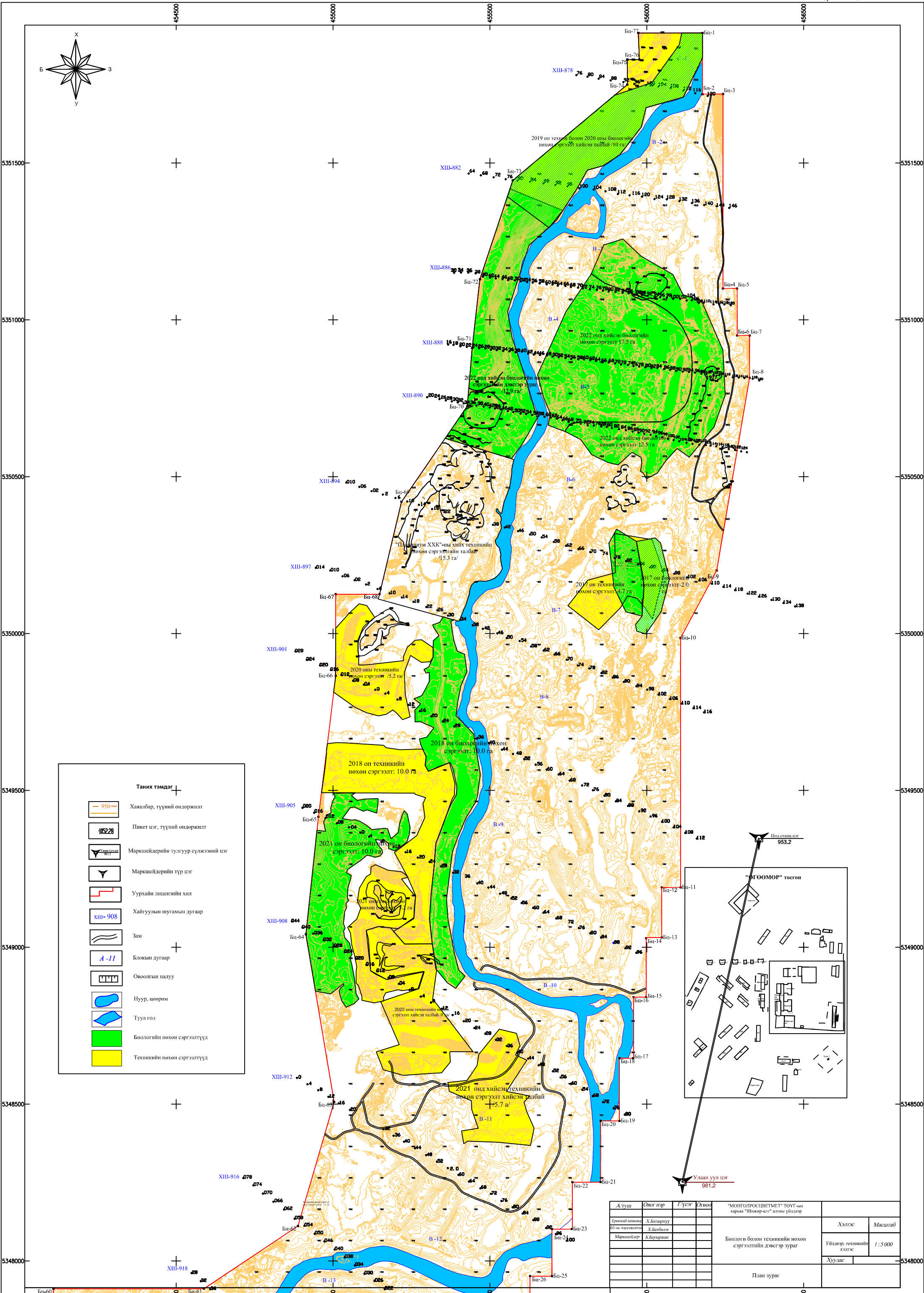
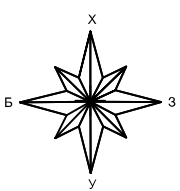
ДҮГНЭЛТ

Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй “Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын “Туул голын гольдрол” алтны шороон ордын 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг боловсруулахад дараах дүгнэлтэнд хүрлээ.

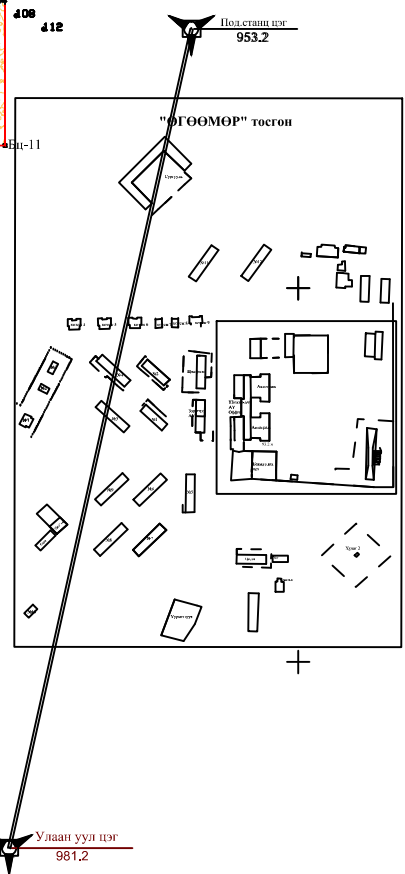
“Туул голын гольдрол” -ын алтны шороон ордын олборлолтоос хөрс хамгийн ихэр элэгдэл эвдрэлд өртсөн учир тээврийн хэрэгслийг тогтсон нэг маршрутын дагуу явуулах, нөхөн сэргээлтийг цаг тухай бүр хийж, шимт хөрсний овоолго хийх зайлшгүй шаардлагатай байсан.

Тус ордын 2022 оны БОМТ-нд 40 сая төгрөг зарцуулахаар төлөвлөж, тухайн ажлуудын хэмжээ, гарах үр дүн, хариуцах эзэн, холбогдох стандарт, дүрэм журам, хууль тогтоомжийг тусган, зардлын задаргааг байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардлын хэсэгт оруулан батлуулсан. “Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын “Шижир-Алт” АҮ нь гүйцэтгэлээр Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээхэд 299,1 сая төгрөгийн зардал гаргасан байна. Зардлын илүү зөрүү нь тус үйлдвэрийн газар нийгмийн хариуцлагын хүрээнд өөрийн өмнөх жилүүдэд нөхөн сэргээгээгүй үлдсэн талбайнууд, дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэж байгаатай холбоотой болно.

ХАВСРАЛТ ЗУРГУУД

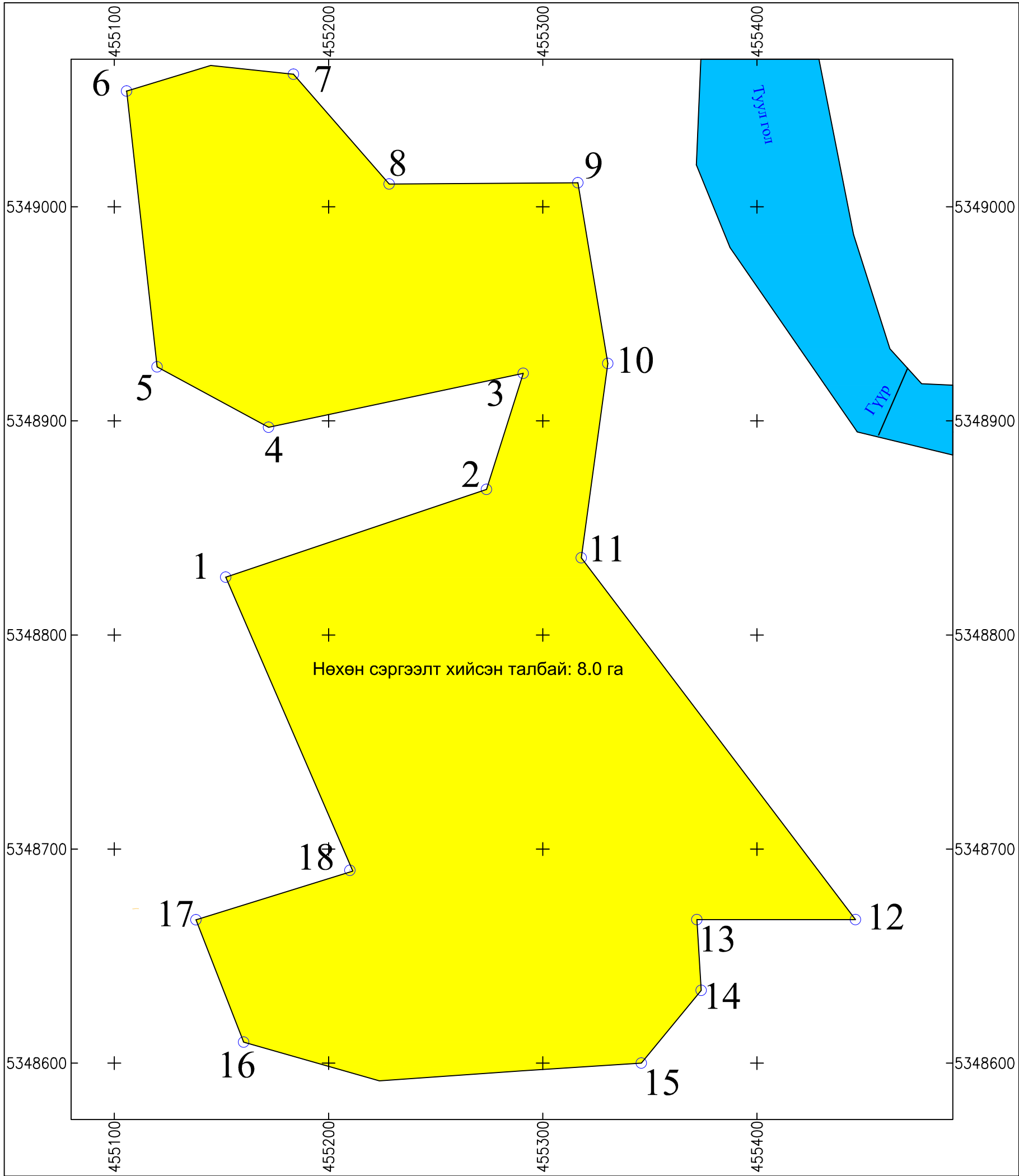

Таних тэмдэг	
	Хаялбар, түүний өндөржилт
	Пикет цэг, түүний өндөржилт
	Маркшейдерийн тулгуур сүлжээний цэг
	Маркшейдерийн түр цэг
	Уурхайн лицензийн хил
	Хайгуулын шугамын дугаар
	Зам
	Блокын дугаар
	Овоолгын налуу
	Нуур, цоором
	Туул гол
	Биологийн нөхөн сэргээлтүүд
	Техникийн нөхөн сэргээлтүүд

А/гуш	Оног нэр	Тусгай	Огноо	"МОНГОЛРОСШВЕТМЕТ" ТӨҮГ-ын харьяа "Шинэр-алт" алтны үйлдвэр	Хэлтэс	Масштаб			
Ерөнхий захирал	Х.Датгариуу						Биологи болон техникийн нөхөн сэргээлтийн дэвсгэр зураг	Уйлдвэр, техникийн хэлтэс	1:5000
Боловсролын менежер	Х.Багдасал								
Маркшейдер	Б.Батбаян						План зураг	Хуудас	

"МОНГОЛРОСЦВЕТМЕТ" ТӨУГ-ын харьяа "ШИЖИР-АЛТ" алтны үйлдвэрийн MV000175 лицензийн талбайд 2022 онд хийсэн техникийн нөхөн сэргээлтийн дэвсгэр зураг

№	WGS84		UTM		Талбай /га/
	Өргөрөг	Уртраг	X	Y	
Техникийн нөхөн сэргээлт хийх талбай					
1	48 17' 27.789"	104 23' 43.347"	455152.000	5348827.000	8.0
2	48 17' 29.147"	104 23' 49.239"	455273.744	5348867.983	
3	48 17' 30.909"	104 23' 50.053"	455290.927	5348922.235	
4	48 17' 30.061"	104 23' 44.290"	455172.000	5348897.000	
5	48 17' 30.961"	104 23' 41.755"	455119.986	5348925.193	
6	48 17' 35.131"	104 23' 41.013"	455105.717	5349054.052	
7	48 17' 35.406"	104 23' 44.790"	455183.603	5349061.953	
8	48 17' 33.755"	104 23' 46.982"	455228.354	5349010.597	
9	48 17' 33.796"	104 23' 51.254"	455316.383	5349011.198	
10	48 17' 31.066"	104 23' 51.964"	455330.347	5348926.790	
11	48 17' 28.123"	104 23' 51.399"	455318.000	5348836.000	
12	48 17' 22.682"	104 23' 57.675"	455446.000	5348667.000	
13	48 17' 22.663"	104 23' 54.084"	455372.000	5348667.000	
14	48 17' 21.595"	104 23' 54.194"	455374.000	5348634.000	
15	48 17' 20.487"	104 23' 52.848"	455346.000	5348600.000	
16	48 17' 20.755"	104 23' 43.835"	455160.358	5348609.749	
17	48 17' 22.601"	104 23' 42.735"	455138.141	5348666.909	
18	48 17' 23.367"	104 23' 46.214"	455210.000	5348690.000	

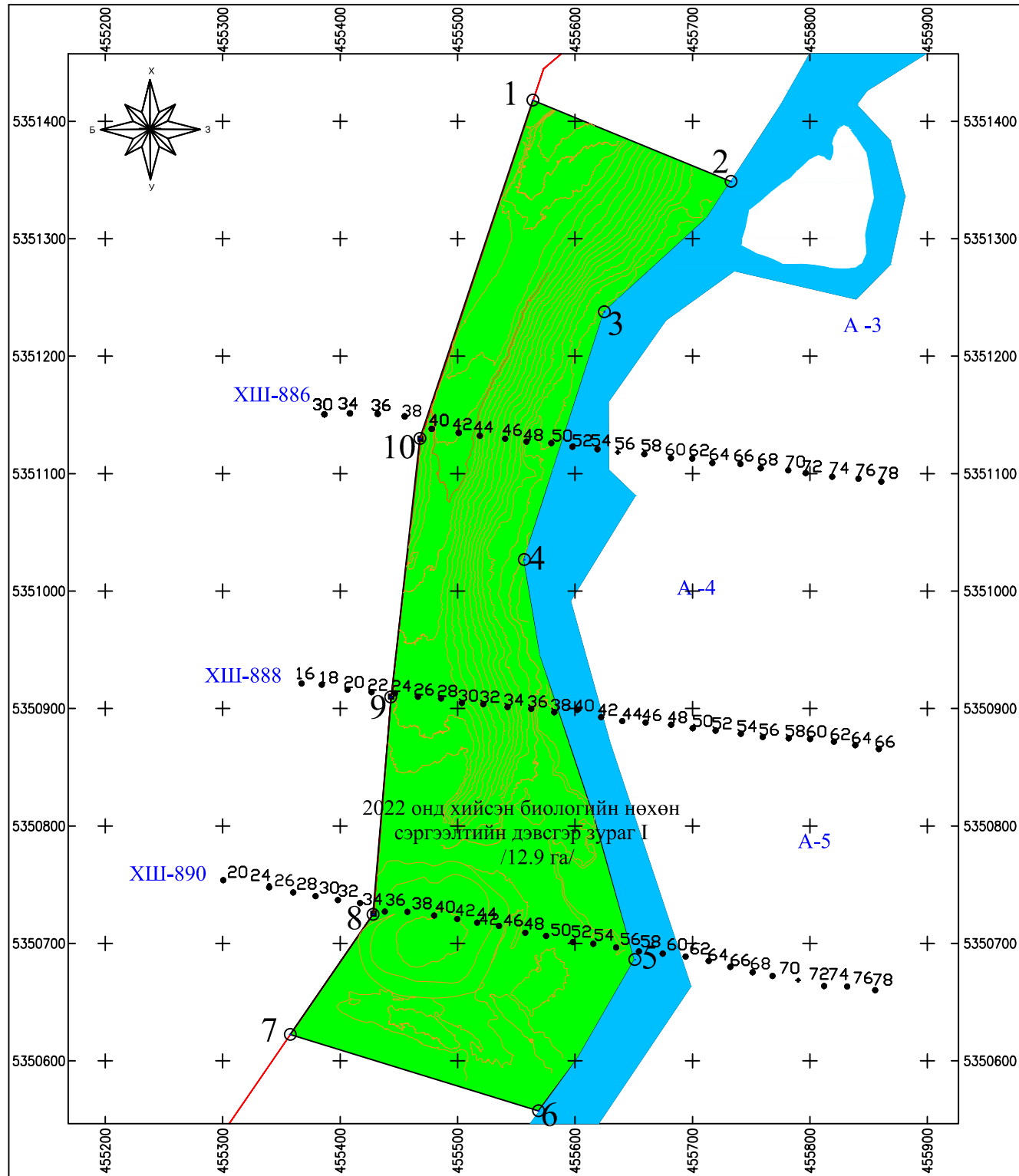
Таних тэмдэг

- Хаяалбар, түүний өндөржилт
- Уурхайн лицензийн хил
- 2022 онд хийсэн техникийн нөхөн сэргээлтийн дэвсгэр зураг

А/гуш	Овог нэр	Тусга	Огноо	"МОНГОЛРОСЦВЕТМЕТ" ТӨУГ-ын харьяа "Шижир-алт" алтны үйлдвэр	Хэлтэс	Масштаб
Ю/ны мөргөжлөгч	Х.Батбилэг					
Маркайдер	Б.Бауыржан					
				2022 онд хийсэн техникийн нөхөн сэргээлтийн дэвсгэр зураг	Үйлдвэр, техникийн хэлтэс	1:2000
					Хуудас	
				План зураг		

Байршил: Төв аймаг, Заамар сум

Солбицолын систем: UTM, WGS-84, Zone 48N
Өндрийн тогтолцоо: Балтийн тэнгис

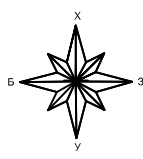
1 сантиметрт 20 метр багтана.
Үсийн өндөр 0.5 метр

Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай координат					
№	WGS84		UTM		Талбай /га/
	Өргөрөг	Уртраг	X	Y	
1	48 18' 51.922"	104 24' 25.483"	455564.02	5351417.917	12.9
2	48 18' 49.608"	104 24' 10.572"	455732.602	5351348.794	
3	48 18' 45.986"	104 24' 05.377"	455624.751	5351237.822	
4	48 18' 39.132"	104 24' 02.153"	455556.704	5351026.704	
5	48 18' 28.126"	104 24' 06.849"	455650.759	5350686.156	
6	48 18' 23.936"	104 24' 02.918"	455568.779	5350557.488	
7	48 18' 25.988"	104 23' 52.635"	455357.478	5350622.51	
8	48 18' 29.318"	104 23' 56.014"	455427.884	5350724.766	
9	48 18' 35.316"	104 23' 56.672"	455442.884	5350909.766	
10	48 18' 42.447"	104 23' 57.802"	455467.884	5351129.766	

Таних тэмдэг

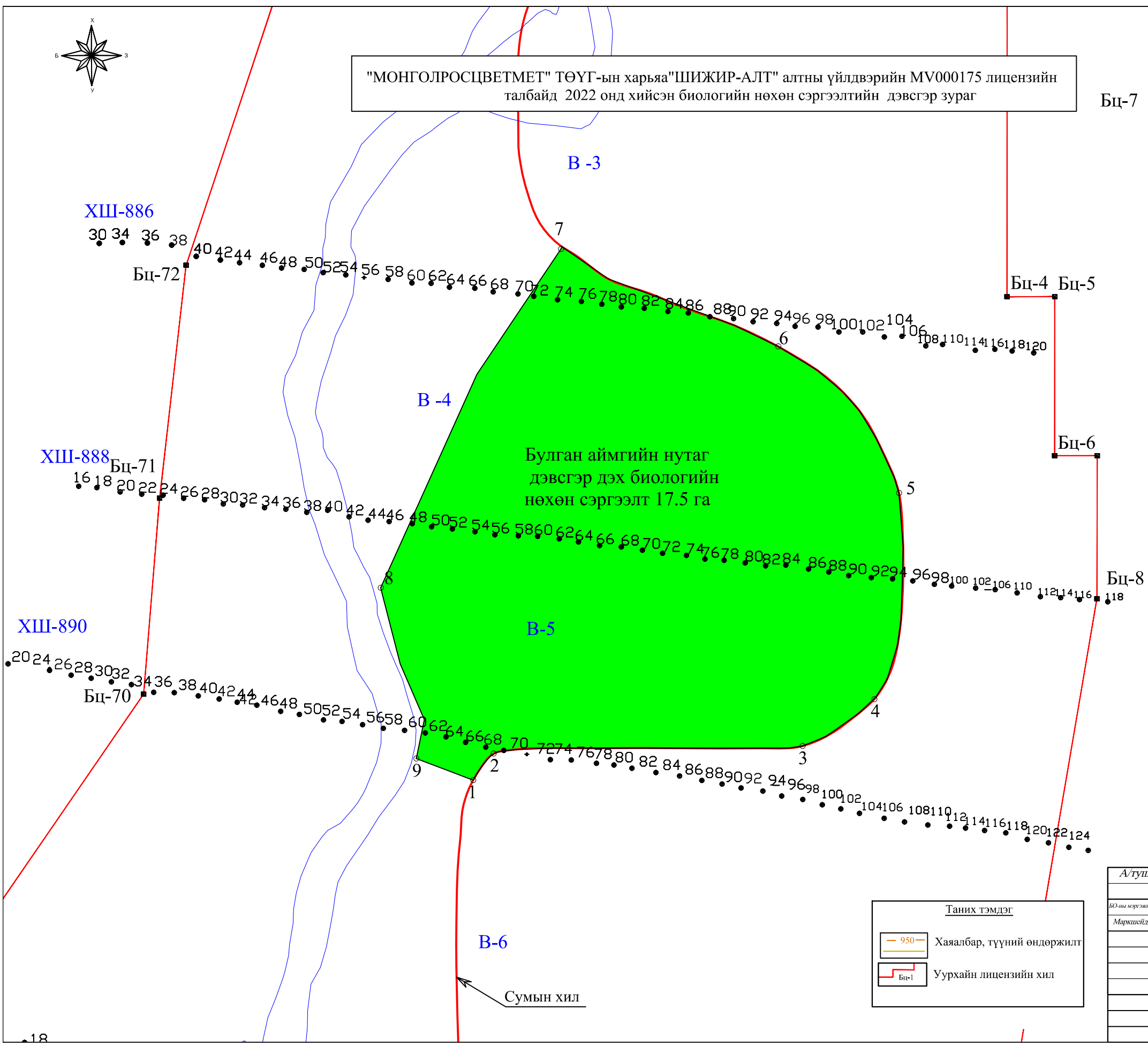
- 950 Хаяалбар, түүний ондөржилт
- Уурхайн лицензийн хил
- Хайгуулын шугам
- Блокын дугаар
- Зам
- Нуур, цөөрөм
- Туул гол
- 2022 онд хийсэн биологийн нөхөн сэргээлтийн дэвсгэр зураг I

А/туш	Овог нэр	Г/үсэг	Огноо	Ашигт малталын газрын тосны газар	
БО-ны мэргэжилтэн	Х.Батбилэг			2022 онд хийсэн биологийн нөхөн сэргээлтийн дэвсгэр зураг I	Хэлтэс
Маркшейдер	Б.Бауыржан				Үйлдвэр, техникийн хэлтэс
					Масштаб
					1 : 2 000
				Хуудас	
				План зураг	"МОНГОЛРОСЦВЕТМЕТ" ТӨҮГ-ын харьяа "Шижир-алт" алтны үйлдвэр

"МОНГОЛРОСЦВЕТМЕТ" ТӨҮГ-ын харьяа "ШИЖИР-АЛТ" алтны үйлдвэрийн MV000175 лицензийн талбайд 2022 онд хийсэн биологийн нөхөн сэргээлтийн дэвсгэр зураг

Бц-7

№	Булган аймгийн биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай координат		
	UTM		Талбай /га/
	X	Y	
1	455739.306	5350644.283	17.5
2	455758.591	5350669.291	
3	456049.885	5350676.344	
4	456117.659	5350720.580	
5	456140.933	5350915.002	
6	456027.029	5351053.168	
7	455822.000	5351145.000	
8	455652.020	5350825.555	
9	455685.566	5350664.579	

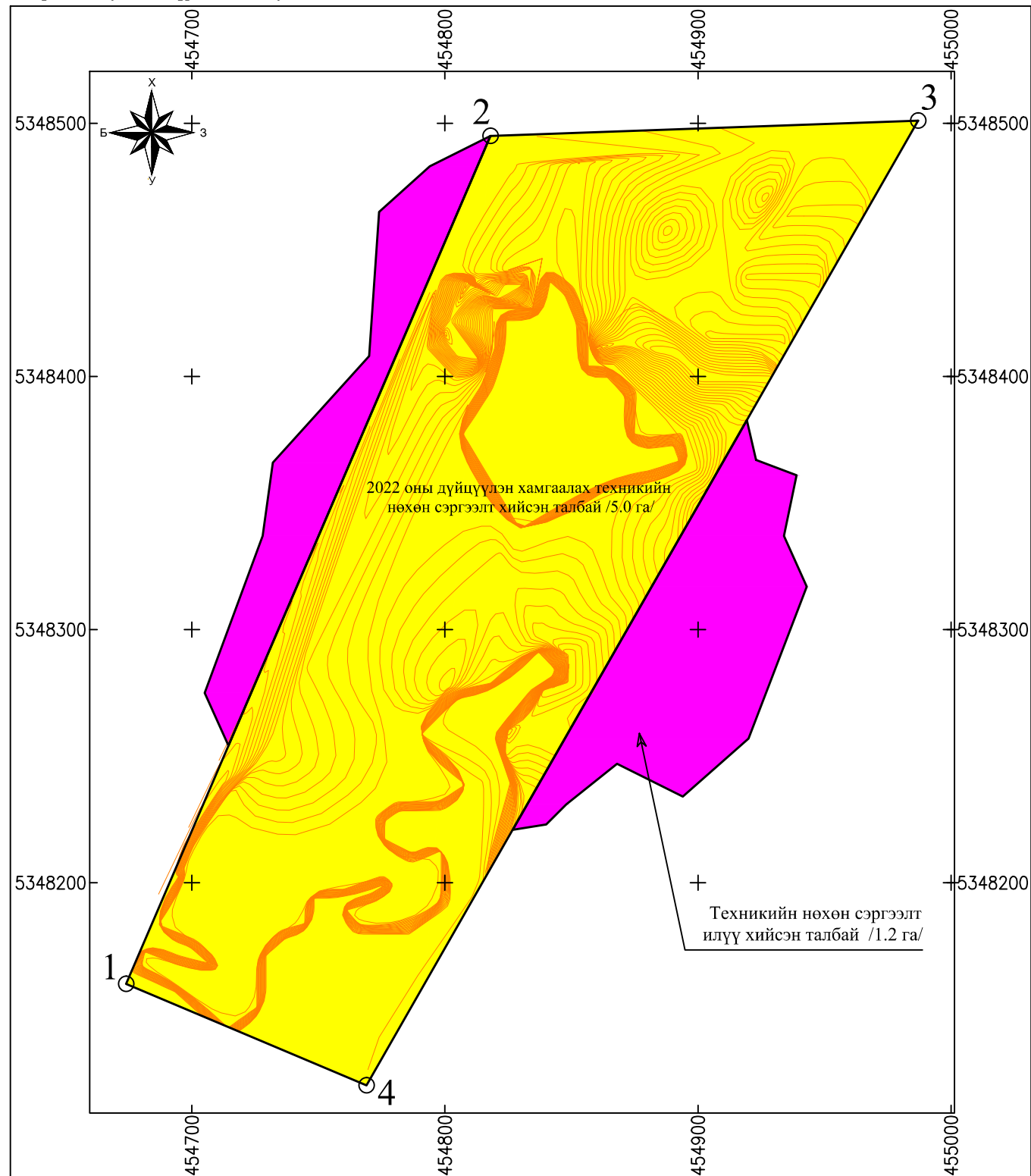
Таних тэмдэг

- 950 — Хаяалбар, түүний өндөржилт
- Бц-1 — Уурхайн лицензийн хил

А/туш	Овог нэр	Г/үсэг	Огноо	"МОНГОЛРОСЦВЕТМЕТ" ТӨҮГ-ын харьяа "Шижир-алт" алтны үйлдвэр	
БҮ-ны мэргэжилтэн	Х.Батбилэг			Биологийн нөхөн сэргээлт	Хэлтэс
Маркшейдер	Б.Бауыржан				Масштаб
					Үйлдвэр, техникийн хэлтэс
					Хуудас
				План зураг	

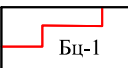

Солбицолын систем: UTM, WGS-84, Zone 48N
Өндрийн тогтолцоо: Балтийн тэнгис

Байршил: Булган, Бүрэгхангай сум

№	WGS84		UTM		Талбай /га/
	Өргөрөг	Уртраг	X	Y	
Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн координат					
1	48 17' 06.08"	104 23' 20.42"	454674.000	5348160.000	5.0
2	48 17' 16.94"	104 23' 27.28"	454818.000	5348495.000	
3	48 17' 17.20"	104 23' 35.45"	454987.000	5348501.000	
4	48 17' 4.80"	104 23' 25.04"	454769.000	5348120.000	

Таних тэмдэг

	Хаяалбар, түүний өндөржилт
	Уурхайн лицензийн хил
	2022 оны дүйцүүлэн хамгаалах техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай /5.0 га/
	Техникийн нөхөн сэргээлт илүү хийсэн талбай /1.2 га/

А/туш	Овог нэр	Г/үсэг	Огноо	"МОНГОЛРОСЦВЕТМЕТ" ТӨҮГ-ын харьяа "Шижир-алт" алтны үйлдвэр		
БО-ны мэргэжилтэн	Х.Батбилэг			2022 онд хийх дүйцүүлэн хамгаалах техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай	Хэлтэс	Масштаб
Маркшейдер	Б.Бауыржан				Үйлдвэр, техникийн хэлтэс	1:2000
					Хуудас	
				План зураг	2022.09.01	

Монголросшетмет ТОУГ-ын харьяа
"ШИЖИР А.ЛТ" алтны үйлдвэр
Хаяг: Улаанбаатар хот БЗДүүрэг
5-р хороо "Монголросшетмет"

ТӨУГ-ын байр 108 тоот
Утас: 976-450060, И-мэйл: info.shijir.alt@gmail.com

2022.10.31 № 01/497

танай _____-ны _____

БУЛГАН АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР-Т

Тус үйлдвэрийн "Туул голын гольдрол" нэртэй алтны шороон ордыг ашиглах MV-000175 тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудыг хийж биелэлтийн тайланг хүргүүлж байна.

Хавсралт ⁴⁹..... хуудастай

ЗАХИРАЛ

Б.ЧАГНААДОРЖ

